ҲАЛ ҚИЛУВЧИ ДАМЛАР КЕЛДИ, СУРЪАТНИ БЎШАШТИРМАЙЛИК

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ
ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

13 ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 199 (3427).

11
октябрь
СЕШАНБА
1966 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

ПАХТАКОР ВА МЕХАНИЗАТОР ЎРТОҚЛАР!

● Кунлар қисқариб, фурсат ғанимат бўлиб қолди. Минутларда соатлар унуми бўлсин, соатларда кунлар баракаси бўлсин!

● *Машиналарнинг ҳаммаси тўхтовсиз ва унумли ишласин. Механик-ҳайдовчиларга барча моддий ва маиший шароитлар яратиб берилсин.*

● **Терилган пахтани пешма-пеш қуритиб, қабул пунктларига жўнатайлик. „Оқ олтин" имизнинг бир грамми ҳам нобуд бўлмасин!**

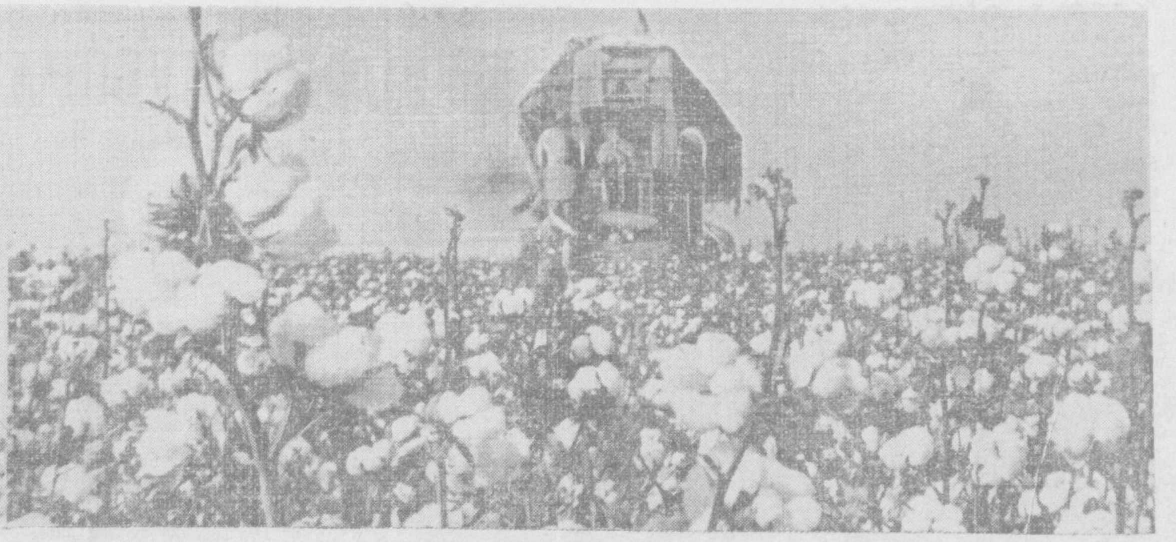

Сиз суратда кўриб турган бу йигит — Абдурасул Қосимов. У Янгийўлдаги «Интернационал» колхозининг илғор механизатор-звено бошлиқларидан бири. Абдурасул янги тўрт қаторли «Ўзбекистон» маркали пахта териш машинасида ишлашни пухта ўзлаштириб олди. Йиғим-терим энг қизиган кезларда у ҳар куни хирмонга 15 тоннадан пахта тўкди. Уртоқ Абдурасул Қосимов бошқараётган «Ўзбекистон» машинаси шу кунларда ҳам унумли ишлаб, хирмон баракасига барака қўшмоқда.

А. Абалян фотоси.

МАРД ЙИГИТ

ЛАВҲА

Қодиржоннинг бу карталарни бир йилда неча марта айланиб чиққанини ким билади, дейсиз. Буни правлениедагилар ҳам айтиша олмайди. Ҳар йили 6—7 ой шу ерда бўлади у. 51 гектарлик картага ишлов бергани берган.

Қодиржон звено бошлиғи эмасми, бошқаларга қараганда унга юклатилган масъулият ортиқроқ. Шунинг учун у ғўзапоядан тозаланиши билан минерал ўғит солиб ер ҳайдайди, карта четларини ва ўрталарини кафтдек текислайди. Тупроқ эса, қиши билан қор, ёмғир остида дам олади, куч тўплайди. Унда-бунда қолиб кетган ўт илдизлари чирийди. Ҳашаротлар ўлади.

Баҳор келиши билан Қодиржон қишлик кийимини камбинзонга айлантиради. Сифатли ремонтдан чиқарган «пўлат оти»га миниб яна далага чиқади. Кўнгли тўлмаган ерларни қайта ҳайдаб, молалаб чиқади. Эски ариқ ва уватларни экинзорга айлантиради. Шундай қилиб, кунлар ўтади. Ўзи тракторга ўтириб ерга чигит ташлайди.

Уруғ ҳам қаровни яхши кўради. Обдон ишланган ерларга ташланган чигит шундай текис ниш урадики асло қўяберасиз. Тезда униб чиқади. Кундан-кунга бўйига бўй қўшила беради. Қодиржон ҳар куни барвақт ишга келади. Ғўза қатор ораларига меҳр билан ишлов беради.

Полизкор қовун-тарвузнинг қандай тўлишаётганлигини доимо кузатади. Мен пахтакорман. Кўчатимнинг бўйига бўй қўшилиб, тезроқ шона олиб ҳосилга кириши ҳақида ўйлайман,— дейди у.

У шундай дейди-да, яна трактор рулига ўтириб, пайкал оралаб кетади. Механизатор ҳеч шошмайди. Ҳар бир қатордаги ўсимликка ихлос билан ишлов беради. Ўғит ва сувни тезлаштиради. Агар ғўза чанқаб қолса борми, у ширин уйқудан ҳам воз кечади. Кечалари юриб сувчиларнинг ишидан хабар олади, назоратни кучайтиради. Сув тарашда эса деҳқонларга ёрдамлашади. Айниқса, бундай воқеалар биринчи-иккинчи сув тарашда тез-тез бўлиб туради. Кейин сувчилар звено бошлиғининг одатига тушуниб қолишди. Ўзларига талабчан бўлишди. Учинчи, тўртинчи сув ҳам звенода яхши йўлга қўйилди. Ғўзалар қониб сув ичиб, ғуж-ғуж ҳосил тўплади.

Биз ҳосил тўплашнинг қизғин дамларида звенода бўлганмиз. Ўшанда ўт босган картани Қодиржонга кўрсатган эдик. У, камчиликни тан олиб, ерга яна бир неча бор ишлов бермоқчи эканлигини айтди. Орадан бир ярим ҳафтача вақт ўтгач яна шу звено ерларини айландик. Ўт босган пайкал сифатли чопиқ қилиниибди, қаторларга сув таратилибди, бегона ўтларнинг таг-томири билан қуритишибди.

Саратоннинг жазирама иссиғида тўкилган тер зое кетмади. Ғалабага олиб келди.

Мана, биз яна Қодиржоннинг даласидамиз. Ҳу «зангори кема» «оқ олтин» пайкалида сузиб келяпти. Унинг олд томонида уч бурчакли қизил вимпел ҳилпираб турибди. Унга суқланиб қараймиз. Шунда колхоз партия комитетининг секретари Қозоқбой Першиев:

— Теримда ўрнак кўрсатгани учун,— дейди.— Қодиржон Ҳусаиновга вимпел ва пул мукофоти бердик. Икки ўн кундан бери вимпелни қўлдан бермай келяпти. Биринчи теримнинг ўзидаёқ ҳар гектардан 25 центнердан хирмон кўтариб, планини бажарди.

Кейин партком секретари Қодиржонни таърифлаб кетди.

— Мана, план бажарилганига бир ҳафтадан ошди. Лекин механик-ҳайдовчи ҳали ишни бўшаштиргани йўқ. Кунига ўзининг «ХВС-1,2» кемаси бункеридан 5—6 тоннадан «оқ олтин» тўкиб турибди.

Моҳир механизатор, илғор звенонинг раҳбари Қодиржон Ҳусаинов билан гаплашамиз. Унинг қувончи чексиз. Пахта териб бериш юзасидан ўз зиммасига олган мажбуриятини ҳам бажарган. 80 тонна «оқ олтин» териб берипти.

Эрта-индин,— дейди у,— звеномизда мажбурият ҳам адо этилади. Ҳар гектар ердан 30 центнердан хирмон кўтарамиз.

Шу гапларни айтди-ю «зангори кема» педалини босди. Машина олға кетди. У янги марранi эгаллашга ошиқарди.

Ҳа, Қодиржон ҳамон рулда. Йиғим-теримни тезроқ тугатиб, шудгорни барвақт ўтказиш пайида. Шундай экан, келгуси йилда хирмонга янада кўпроқ барака киради. У ўз сўзининг устидан чиқадиган мард йигит.

М. ҒОЗИЕВ,
Оққўрғон. «Заря коммунизма» колхози.

ТЕРИМДА ПОТОК УСУЛ

СОЛДАТСКОЕ (Тошкент области), (ЎзТАГ). «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозида ерга тўкилган пахтани териб берадиган машиналарнинг хилма-хил нусхалари намойиш қилиб кўрсатилди. Бу ерга конструкторлар, машинасозлик заводлари ва «Узсельхозтехника» бирлашмаларининг вакиллари, механизаторлар тўпландилар.

Пахтачилик машиналари давлат махсус конструкторлик бюросининг ходимлари пахтани механизмлар билан теришнинг янги, анча мукаммал технологияси ҳақида гапириб бердилар. Ҳосил машина билан поток усулида терилганида қўл меҳнатидан мутлақо фойдаланилмайди. Агрегат даладан биринчи марта ўтган вақтида «зангори кема»га пневматик подборшчик осиб қўйилади. Машина эгатлардан иккинчи марта юриб ўтаётганида пневматик қурилма ПХ-1,2 маркали механик подборшчик билан алмаштирилади. Ана шундай битта установкадан фойдаланишнинг ўзи тўкилган пахтани қўл билан териб олувчи 40 кишининг ишини бажариш имконини беради, меҳнат харажатини беш баравар камайтиради. Сўнгра курак териш агрегатлари потокка қўшилади.

Янги техникани намойиш қилиш вақтида КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Р. Қурбонов, Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари М. А. Абдураззоқов ҳозир бўлдилар.

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Пахта тайёрлаш планини муддатидан олдин бажарганликлари учун область Ҳурмат тахтасига ёзилдилар

ОҚҚЎРҒОН РАЙОНИ БЎЙИЧА

«Ленинград» колхози (раиси ўртоқ **В. И. Пак,** партия ташкилотининг секретари ўртоқ **С. Зокиров**). Бу колхоз пландан ташқари қўшимча 280 тонна пахта топшириш мажбуриятини олди.

«Заря коммунизма» колхози (раиси ўртоқ **В. А. Хан**, партия ташкилотининг секретари ўртоқ **Қ. Першиев**). Бу колхоз қўшимча равишда 200 тонна пахта сотиш мажбуриятини олди.

«Партия XXII съезди» колхози (раиси ўртоқ **Р. Эгамбердиев,** партия ташкилотининг секретари ўртоқ **М. Мусақов**). Бу колхоз пландан ташқари қўшимча 500 тонна пахта сотиш мажбуриятини олди.

Карл Маркс номли колхоз (раиси ўртоқ **Я. Д. Югай,** партия ташкилотининг секретари **К. Бердиев**). Бу колхоз қўшимча 650 тонна пахта сотиш мажбуриятини олди.

«Озод» колхози (раиси ўртоқ **Б. Сулаймонов**, партия ташкилотининг секретари ўртоқ **А. Аҳмедов**). Бу колхоз пландан ташқари 500 тонна пахта сотиш мажбуриятини олди.

БЎКА РАЙОНИ БЎЙИЧА

Калинин номли колхоз (раиси ўртоқ **А. Абдуҳолиқов**, партия ташкилотининг секретари ўртоқ **А. Холйигитов**). Бу колхоз пландан ташқари қўшимча равишда минг тонна пахта сотиш мажбуриятини олди.

Ленин номли колхоз (раиси ўртоқ **С. Турсуналиев**, партия ташкилотининг секретари ўртоқ **Э. Мамраев**). Бу колхоз пландан ташқари қўшимча 150 тонна пахта сотиш мажбуриятини олган.

БЕКОБОД РАЙОНИ БЎЙИЧА

«Победа» колхози (раиси ўртоқ **Э. Хатамов**, партия ташкилотининг секретари ўртоқ **П. Рисбоев**). Бу колхоз қўшимча равишда 500 тонна пахта сотиш мажбуриятини олган.

БЎКАЛИК МЕХАНИЗАТОРЛАР ҒАЛАБАСИ

Областимиз колхоз ва совхозларида машина терими ихлосмандлари йилдан-йилга кўпайиб бормоқда. Чунки улар ўз тажрибаларида «зангори кема»ларнинг кучи-қудратига тўла ишонч ҳосил қилдилар. Шу йил бошида Бўка райони дала гвардиячиларининг йиғилиши бўлиб ўтган эди. Бу йиғилишда илғор механизаторлар сўзга чиқишганди. Улар: машина терими зафар калити эканлигини оққўрғонликлардан ўргандик. Бу соҳада озми-кўпми ютуқларга эришиб, тажриба ҳам орттирдик. Эндиликда ана шу машина терими усталари — оққўрғонлик касбдошлар билан беллашамиз. Биз ҳам етиштирган ҳосилимизнинг асосий қисмини «зангори кема»лар ёрдамида териб олинишини таъминлаймиз, деган шиорни ўртага ташлаган эдилар.

Ваъдага вафо — марднинг иши, деганларидек бўкаликлар бу йил машина теримига ҳар жиҳатдан пухта тайёргарлик кўрдилар. Пахта далаларида чинакам маҳорат намуналарини кўрсатиб меҳнат қилдилар. Мингга яқин «зангори кема» бетўхтов ишлаб турди. Азамат дала гвардиячилари — механизаторларнинг ўз аҳдлари уддасидан чиқа олганликлари бугун каттадан-кичик ҳаммани қувонтирмоқда. Механик-ҳайдовчиларнинг жанговар отряди планда белгиланган 33 минг 800 ўрнига 34 минг 700 тонна «оқ олтин»ни «зангори кема»лар бункерларидан тўкдилар, машина терими юзасидан берилган топшириқни ортиғи билан бажардилар.

Йиллик пахта тайёрлаш планини ортиғи билан бажариб, шу кунларда мажбурият юзасидан «оқ олтин» топшираётган Калинин номли, «Гулистон», «Октябрь 40 йиллиги», Карл Маркс номли колхозларда айниқса қувончли натижаларга эришилди. Бу хўжаликларнинг ҳар бирида планда белгиланганидан 400—600 тоннадан ортиқ пахта машиналар ёрдамида териб олинди.

Район пахтакорлари «зангори кема» билан 70—100 тоннадан ошириб пахта териб ажойиб меҳнат намуналарини кўрсатган Михаил Галин, И. Муртазоев, С. Эсерганов, М. Усмонов, М. Ниёзов, Х. Чахалов, В. Мамажонов, Ж. Ҳайдаров сингари ўнлаб марду-майдонларнинг номларини ҳурмат билан тилга олмоқдалар.

Бўкалик механик-ҳайдовчилар ялпи ҳосилнинг 45 минг тоннасини машиналарда териш юзасидан зиммаларига олган социалистик мажбуриятни ҳам ортиғи билан бажариш йўлида астойдил кураш олиб бормоқдалар.

КИШИНЕВ 500 ЁШДА

КИШИНЕВ. (ТАСС мухбири). Кишинев ўзининг беш асрлик тарихи давомида кўпгина қувончли кунларни бошидан кечирди. Лекин ҳозиргидек шодиёна кунлар илгари бўлмаган эди. Эндиликда Ватаннинг олий мукофоти—Ленин ордени Кишиневни ҳаробалар ўрнига тиклаган, йирик саноат ва маданият марказига айлантирган шаҳарликлар меҳнат жасоратининг рамзи сифатида унинг байроғида порлаб туради.

Кундуз соат 12 да байрам маркази Молдавиядаги А. С. Пушкин номли давлат музикали драма театрига кўчди. Бу ерда Кишинев шаҳар партия комитети ва шаҳар Советининг шаҳарнинг 500 йиллигига бағишланган тантанали мажлиси очилди. Республика Министрлар Советининг раиси А. Ф. Диордица Молдавия Компартияси Марказий Комитети, Молдавия ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг юбиляр шаҳар меҳнаткашларига табригини ўқиб эшиттирди.

Кишинев шаҳар партия комитетининг биринчи секретари М. Ф. Дьеурга доклад қилди.

Мажлисда Москва Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари А. В. Рябинин, КПСС Ленинград шаҳар комитетининг секретари П. П. Анисимов, Украина Компартияси Киев шаҳар комитетининг секретари В. А. Бойченко ва қардош республикалар пойтахтлари делегацияларининг бошқа раҳбарлари, космонавт учувчи Совет Иттифоқи Қаҳрамони Ю. А. Гагарин ва бошқалар табрик нутқи сўзладилар.

Тантанали мажлис қатнашчилари КПСС Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиумига ва Совет Ҳукуматига баланд руҳ билан табрикнома қабул қилдилар.

ПОЛЬША ПАРТИЯ-ҲУКУМАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ МОСКВАГА КЕЛДИ

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг таклифига биноан, Польша Халқ Республикаси партия-ҳукумат делегацияси расмий визит билан 10 октябрда Москвага келди. Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ В. Гомулка ва Польша Халқ Республикаси Министрлар Советининг раиси ўртоқ Ю. Циранкевич делегацияга бошчилик қилмоқдалар.

Польша Халқ Республикаси ва СССР давлат байроқлари билан безатилган Внуково аэродромида фахрий қоровул саф тортди ва ҳар иккала қардош мамлакатнинг давлат гимнлари ижро этилди.

Делегацияни КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев, СССР Министрлар Советининг раиси А. Н. Косигин, Г. И. Воронов, А. Я. Пельше, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, А. Н. Шелепин, П. Н. Демичев, Ю. В. Андропов ўртоқлар ва бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

Аэродромда Л. И. Брежнев ва В. Гомулка ўртоқлар табрик нутқи сўзладилар. (ТАСС).

323.000 ТОННА ТОШКЕНТ ПАХТАСИ УЧУН

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 10 ОКТЯБРГАЧА БЎЛГАН

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Районлар	Бир кунда терилган	Мавсум бошидан	Бир кунда машинада терилган	Мавсум бошидан бери машинада терилган
Оққўрғон	0,38	90,67	0.19	104,59
Юқори Чирчиқ	0,30	86,75	0,27	180,17
Бўка	0,16	83,30	0,17	102,16
Ўрта Чирчиқ	0,26	81,74	0,39	95,74
Оржоникидзе	0,49	79.55	0,20	84,20
Калинин	—	78.34	—	72,25
Бекобод	0,12	76,73	0,08	83,41
Янгийўл	0,37	73,52	0,69	79,50
Область бўйича:	0,28	81,71	0,28	96,93

НОВАТОРЛАР ИЗЛАНИШДА

Бу корхонада ҳақиқатан ҳам новаторларга ёрқин йўл очиб берилган. Унумли меҳнат қилиш билангина чекланмай, ижодий изланаётган, ўзининг каттами-кичикми таклифи билан коллектив оғирини енгил қилаётган тиниб-тинчимаслар меҳр-муҳаббат ва ғамхўрлик билан қуршаб олинган. Уларнинг ижодий изланишлари учун шароит ҳам яратиб берилган.

Корхона маъмурияти, партия ва касаба союз ташкилотлари рационализаторлар ва ихтирочилар ҳаракатини авж олдириш масаласи билан муттасил шуғулланмоқдалар. Новаторлар сафини кенгайтириш, айниқса улар сонини ишчилар ҳисобига кўпайтириш, оддий меҳнат кишиларини бу ҳаракатга жалб қилишга алоҳида эътибор берилмоқда. Шу мақсадда барча цех, участка ва бригадаларда кенг тушунтириш ишлари олиб борияпти, новаторлар ҳаракатининг жуда катта аҳамиятга эга эканлиги корхона мисолида ҳамманинг онгига етказилмоқда. Барча цехларда ишлаб чиқаришнинг такомиллашиши лозим бўлган кемтик жараёнлари рўйхати осиб қўйилган, рационализаторлар учун изланиш темалари тузиб берилган.

Ижодий изланувчилар ўртасида социалистик мусобақа кенг йўлга қўйилган. Цехларнинг коллективлари бу мусобақада ғолиб чиқиш юзасидан ўзаро курашмоқдалар. Мусобақа натижалари ҳар ойда, квартал охирида якунлаб турилади. Ғолиб чиққанларга мукофотлар берилади. Энг яхши таклиф авторлари моддий жиҳатдан рағбатлантирилади. Уларга «Энг яхши рационализатор» деган ном берилади.

Заводда новаторлар ҳаракатининг кенгайишига рационализаторлар ва ихтирочилар Бутуниттифоқ жамиятининг қуйи ташкилоти катта ҳисса қўшмоқда. Ташкилот аъзолари бу соҳада жуда кўп тадбирлар белгилашмоқда ва уларни амалга оширишяпти. Рационализаторлар ва ихтирочилар бюроси ҳам унда фаол қатнашмоқда. Тушган таклифларнинг иқтисодий афзалликларини, ишлаб чиқаришга берадиган ёрдамини зудлик билан аниқламоқда ва уларни тезроқ амалга ошириш учун барча чораларини кўраяпти. Ҳар бир новатор ўзининг ижодий изланишида шу бюро томонидан ҳар доим қўллаб-қувватланмоқда. Рационализаторларга зарур бўлиб қолганда тегишли маслаҳатлар, йўл-йўриқлар кўрсатиб берилмоқда. Ижодий изланишни охирига етказишлари учун ҳар томонлама ёрдам кўрсатилмоқда.

Шунинг учун ҳам корхона цехларида янгилик изловчилар сафи ой сайин кенгаймоқда. Янги-янги ишчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчилар улар қаторига қўшилмоқдалар. Тушаётган таклифлар сони ҳам кўпаяпти, уларни жорий қилишдан олинадиган иқтисодий фойда ортмоқда. Шу йилнинг биринчи ярмида 200 га яқин рационализаторлик ва ихтирочилик таклифи тушди. Бу ўтган йилнинг шу давридагига қараганда анча кўпдир. Ҳаммаси бўлиб 135 таклиф ишлаб чиқаришга жорий қилинди. Қолган таклифлар ҳам бирин-кетин кўриб чиқилиб, қўлланишга тавсия этилмоқда. Амалга оширилган таклифларнинг бир йилда берадиган иқтисодий фойдаси 200 минг сўмликдан кўпроқни ташкил этади.

Шу йилнинг III кварталида ҳам ишлаб чиқариш новаторлари маҳсулот тайёрлашни кўпайтириш, сифатини яхшилаш, таннархини арзонлаштириш, меҳнат унумдорлигини ошириш ва шу кабн бошқа техника иқтисодий кўрсаткичларни яхшилашга қаратилган ўнлаб таклифлар билан чиқишди. Уларнинг кўпчилиги ишлаб чиқаришга жорий қилинди. Бунинг эвазига коллектив ҳар йили 100 минг сўмга яқин иқтисодий тежам олади.

Чирчиқдаги қаттиқ қотишмалар ва ўтга чидамли металлар комбинати рационализаторларининг бошқаларга ўрнак бўладиган ишлари жуда кўп. Аввало шуни айтиш керакки, бу ерда новаторлар бригада-бригада бўлиб изланиш олиб боришади. Бу яккама-якка изланиш олиб боришга қараганда қатор афзалликларга эга. Бундай бригадаларда инженер-техник ходимлар қатори ишлаб чиқариш илғорлари бор. Улар у ёки бу таклифни ҳамкорликда ишлаб чиқишади. Биргаликда изланиш олиб бориш яхши натижаларга олиб келаяпти. Изланиш самарали бўлмоқда. Ишлаб чиқаришнинг қатор мураккаб проблемалари муваффақиятли ҳал қилинмоқда. Фикримизнинг далили учун жуда кўп мисоллар келтириш мумкин.

Ишчилар, инженер-техник ходимлар О. Перовская, Г. Кононенко, В. Перовский ўртоқлардан иборат новаторлар бригадаси баракали изланиш олиб бормоқда. Ишлаб чиқариш технологиясини пухта билганликлари учун улар жуда қимматли таклифлар билан чиқмоқдалар. Шу йилнинг ўтган ойларида технологиянинг турли кемтик жойларини бартараф этишга қаратилган бир неча таклиф киритишди. Уларни амалга ошириш корхонага катта фойда келтирди. Деярли 70 минг сўмлик давлат маблағини тежаб қолиш имконини берди.

Бундай рационализаторлар ва ихтирочилар бригадаси корхонада жуда кўп. Деярли барча цехларда бир нечта шундай бригадалар ишлаб турибди. Гутов, Назаров, Закарчевний, Нуриддинов, Румянцев, Кузьменко, Калков ўртоқлардан иборат бригада ютуқлари ҳам чакки эмас. Улар ҳам қатор қимматли таклифлар авторлари ҳисобланишади. Бригада аъзолари йил бошидан бери ўнга яқин таклиф билан чиқдилар. Уларнинг айримлари амалга оширилди. Бу ҳисобдан коллектив йилига 55 минг сўмлик иқтисодий фойда олади.

Электриклардан В. Спиваков, П. Шваров, слесарлардан И. Головков, токарь И. Виншельд, созловчи Г. Тавьенко, инженер-техник ходимлардан В. Воронин, Н. Андреев, Т. Худойбердиев, старший конструктор Р. Йўлдошев ва бошқа ўнлаб новаторлар ҳам ўзларининг рационализаторлик ва ихтирочилик таклифлари коллективи ҳурматини қозонганлар. Корхона колективи ойлик топшириқларини муттасил ортиғи билан бажараётган, ишлаб чиқаришнинг барча техника-иқтисодий кўрсаткичларини тўхтовсиз яхшилаб бораётган экан, бунда тиниб-тинчимасларнинг ҳам ҳиссаси бор.

Комбинат новаторларига ижодий изланишда янги-янги муваффақиятлар тилаймиз. Улар эришаётган ютуқлар янада самаралироқ бўлсин.

М. МАҲМУДОВ.

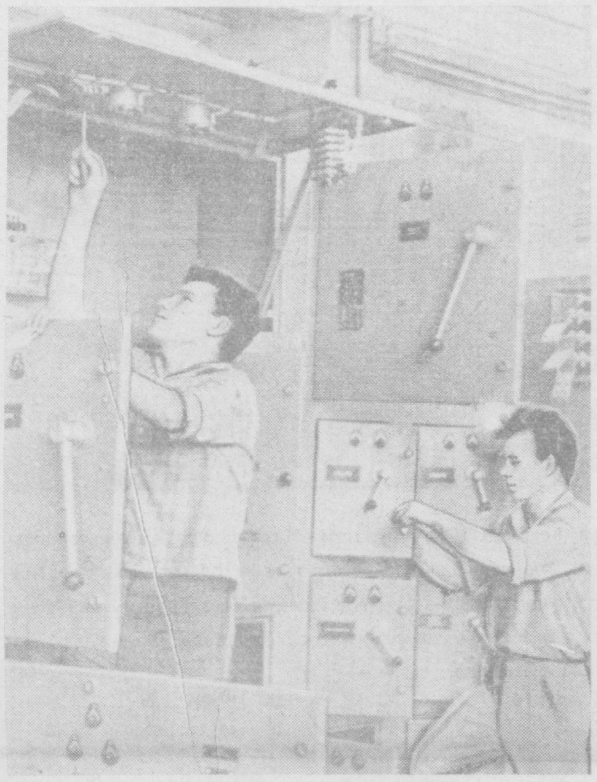

● Чирчиқ трансформатор заводи республикамизнинг таниқли корхоналаридан биридир. Бу ерда турли маркадаги кучли трансформаторлар ишлаб чиқарилаётир. Суратда: заводнинг йиғув цехида.

М. Нуриддинов фотоси.

МУКОФОТ МУБОРАК, МАОРИФ ХОДИМЛАРИ! *)

Етти йилликда маориф ва профессионал-техника таълимини ривожлантиришда эришган ютуқлари учун маориф ва профессионал-техника таълими ходимларидан катта бир группаси СССР Олий Совети Президиумининг 1966 йил 30 сентябрдаги Фармонига биноан СССР орден ва медаллари билан мукофотланди.

Тошкент областидан қуйидагилар бор:

«МЕҲНАТДА ЎРНАК КЎРСАТГАНИ УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН

Бутрак Мария Николаевна— Чирчиқ шаҳридаги 18-саккиз йиллик мактабнинг бош пионервожатийси.

Вальберг Ренэ Борисовна—Янгиобод шаҳридаги Чайковский номли музика мактабининг ўқитувчиси.

Ғуломов Раҳим—Тошкент шаҳридаги махсус мактаб-интернат ўқитувчиси.

Данильчук Лилия Иосифовна— Олмалиқ шаҳридаги 14-ўрта мактаб ўқитувчиси.

Заварзина Вера Григорьевна— Юқори Чирчиқ районидаги 1-болалар боғчасининг тарбиячиси.

Зокиров Мадамин — Бекобод шаҳридаги 5-мактаб-интернат ўқитувчиси.

Зокирова Ҳожия — Тошкент шаҳридаги 41-ўрта мактабнинг уборщицаси.

Иброҳимов Фозилжон — Тошкент шаҳридаги 162-ўрта мактаб ўқитувчиси.

Камолова Санобар— Тошкент шаҳридаги 59-ўрта мактаб директорининг ўринбосари.

Каримов Ориф Каримович— Тошкент шаҳридаги 127-саккиз йиллик мактаб директори.

Коптелев Георгий Георгиевич — ёш техниклар марказий станциясининг методисти.

Коровина Анна Владимировна —Чирчиқ шаҳридаги 7-ўрта мактаб кутубхоначиси.

Костин Николай Семенович— Янгийўл районидаги 78-саккиз йиллик мактаб ўқитувчиси.

Лоскутова Екатерина Петровна—Оҳангарон шаҳридаги 1-ўрта мактаб ўқитувчиси.

Маллаев Юсуф—Бўка районидаги 67-саккиз йиллик мактаб ўқитувчиси.

Мальцева Серафима Александровна— ўқитувчилар малакасини ошириш ва қайта ўқитиш марказий институти кабинетининг мудири.

Михайлов Александр Агеевич— Янгийўл шаҳридаги 7-кечки (сменали) мактаб ўқитувчиси.

Мўминов Низом Мўминович— Тошкент шаҳридаги ўсмирлар ахлоқ тузатиш колониясининг ўқитувчиси.

Панина Тамара Филипповна— Ўрта Чирчиқ районидаги 57-саккиз йиллик мактаб ўқитувчиси.

Пилипюк Валентина Васильевна—«Ўзбекснабпрос» бўлими бошлиғи.

Рихсиева Матлуба Толиповна —Тошкент шаҳридаги 111-ўрта мактаб ўқитувчиси.

Содиқова Турсун —Оржоникидзе районидаги 2-мактаб-интернат ўқитувчиси.

Ситников Евгений Антонович— Ўзбекистон ССР Маориф министрлигининг бўлим бошлиғи.

Тоиров Умар Тоирович—Тошкент шаҳар спорт мактаб-интернатининг директори.

Тўраев Ширин—Бекобод районидаги 45-ўрта мактаб ўқитувчиси.

Умаров Аҳмаджон—Бўка районидаги 14-ўрта мактаб ўқитувчиси.

Умаров Ҳасан— Оржоникидзе районидаги 56-саккиз йиллик мактаб ўқитувчиси.

Ҳолиқов Солиҳ Ҳолиқович— Ўрта Чирчиқ районидаги 84-саккиз йиллик мактаб ўқитувчиси.

Хачатурян Эмма Александровна—Тошкент шаҳридаги 71-ўрта мактаб ўқитувчиси.

Шарипова Жамила—В. И. Ленин номли республика пионерлар саройининг директори.

Шоҳамидов Адҳам — Тошкент шаҳридаги 22-ўрта мактаб ўқитувчиси.

Юсупова Матлуба —Тошкент шаҳридаги 17-болалар уйи директори.

Ягьяев Осман Османович—Оққўрғон районидаги 70-ўрта мактаб ўқитувчиси.

* Давоми. Боши газетамизнинг 7, 8-октябрь сонларида.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ПАРТИЯ КОМИТЕТИ ВА ШАҲАР ИЖРОИЯ КОМИТЕТИДА

ТОЗАЛИК ОЙЛИГИ БОШЛАНДИ

Зилзила оқибатларини тугатиш билан боғлиқ бўлган умумий ишимизда шаҳарни тоза тутиш ва ободонлаштириш иши муҳим ўрин тутади.

Шуни назарда тутиб, Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар комитети ва Тошкент шаҳар Совети 5 октябрдан 5 ноябргача «Шаҳарни санитария жиҳатидан ободонлаштириш ойлиги»ни ўтказишга қарор қилдилар.

Шаҳар партия комитети ва шаҳар ижроия комитети район партия комитетлари, район ижроия комитетлари, министрликлар ва идоралар, саноат корхоналари ва коммунал-маиший хизмат кўрсатиш муассасаларининг, қурилиш-монтаж ташкилотлари, умумий овқатланиш ва савдо муассасалари, автомобиль хўжалиги, ўқув-даволаш муассасалари раҳбарлари, уй бошқармалари ва маҳалла комитетлари раҳбарлари зиммасига ойликни намунали ўтказиш вазифасини топширдилар.

Шаҳарни ободонлаштириш билан боғлиқ бўлган тадбирларга шаҳар меҳнаткашларини, студентлар ва мактаб ўқувчиларини, маҳалла комитетларини кенг жалб қилиб, кўчалар, ҳовлилар, жамоат жойлари ва шахсий ҳовлиларни тозалаш керак.

Район ижроия комитетлари министрликлар ва идораларга, қурилиш ташкилотлари, фабрика ва заводлар, уй бошқармалари ва маҳалла комитетларига улар ободончилик ишларини олиб борадиган кўчалар, майдонлар ва хиёбонларни белгилаб беришлари ва шу билан жамоат жойларини ободонлаштиришни ва тозалашни таъминлашлари зарур.

Район ижроия комитетлари, жамоат тартибини сақлаш бошқармаси, шаҳар соғлиқни сақлаш бўлими ва шаҳар санитария-эпидемия станциясига шаҳарда намунали санитария тартибини таъминлаш билан боғлиқ бўлган тадбирларнинг муассасалар, корхоналар, идоралар ва аҳоли томонидан бажарилиши устидан қатъий контроль ўрнатиш топширилди.

ҚАЛБЛАРГА БИТИЛГАН ДЎСТЛИК

Э. ШАЙХОВ,

Тошкент область ижроия комитетининг раиси, делегация раҳбари.

Болгар халқининг асл фарзанди, жаҳон коммунистик ҳаракатининг доно ташкилотчиларидан бири, озодлик, тинчлик учун толмас курашчи Георгий Димитров, совет кишилари билан дўстлигимиз болгар халқи учун ҳамиша сув ва ҳаводек зарур, бу дўстлик абадийдир, уни қадрлашимиз, улуғлашимиз керак, деб таъкидларди. Болгар халқи бу васият гапларга доимо содиқ бўлиб келмоқда.

Халқларимиз ўртасидаги бу дўстлик нақадар мустаҳкам, коммунизм ва социализм қуришда ҳаракатга келтирувчи куч, ҳаётий зарурат бўлиб қолганлигини яқинда биз шу ажойиб мамлакатда бўлганимизда яна бир марта яққол сездик.

Делегациямиз Болгарияга озодлик байрамининг 22 йиллиги нишонлангандан уч кун кейин борди. София кўчалари ҳали ҳам байрам либосида эди. Биз бинолар пештоқи, кўчалар узра қизил алвонларга зарҳал ҳарфлар билан ёзиб қўйилган шиорларда «Совет-болгар халқлари дўстлиги гуллаб-яшнасин!», «КПСС—БКП ҳамиша бирга!», «Ленинизм байроғига содиқмиз!» деган сўзларни ўқидик. Дўстликни кишилар билан гаплашганда, суҳбатлашганда ҳам доимо сезиб турдик.

Болгария Коммунистик партияси раҳбарлиги остида комил ишонч билан социализм қураётган болгар халқи мамлакат экономикасини ривожлантириш, маданиятини гуллатиб-яшнатиш учун бирдамлик билан ижодий меҳнат қилмоқда. Бунинг ёрқин мисолини биз Тошкент области билан бир неча йилдан бери социалистик мусобақа ўйнаб келаётган Хасково округи меҳнаткашларининг эришаётган муваффақиятларида аниқ кўриб сездик ва қувондик.

Хасково — халқ Болгариясининг жанубий, иқлими ва деҳқончилиги жиҳатидан бизнинг Тошкент областимизга яқин турган округларидан ҳисобланади. Бу ерда асосан пахтачилик, ғаллачилик, тамакичилик, маккажўхори, сабзавот, боғдорчилик ва узумчилик билан шуғулланилади. Хасково чорвадорлари серқаймоқ сут етиштирадилар, узун толали жун берадиган меринос қўйларни кўплаб боқадилар. Ерлари сой адрлардан иборат бўлиб ана шу жойларда деҳқончилик экинларидан юқори ҳосил етиштиришга эришиб келмоқдалар.

Хасководиклар билан биз пахтачилик соҳасидаги тажрибаларимизни ўртоқлашдик. Делегациямиз аъзолари — Ўрта Чирчиқдаги Терешкова номли колхоз раиси Умри Ҳасанова, Янгийўлдаги Охунбобоев номли колхоз участка бошлиғи Турсуной Раимова ўртоқларнинг пахтачиликни комплекс механизациялаш, парвариш қилиш, ўғитлаш, териш юзасидан айтган гапларини, маслаҳатларини болгар дўстларимиз зўр қизиқиш билан тингладилар.

Караджалово қишлоғидаги учрашув дўстлигимизнинг тантанасини яна ҳам ёрқинроқ ифодалади. Колхоз раиси Петр Пашев ўзи бошчилик қилаётган хўжаликда қишлоқ меҳнаткашлари экинлар ҳосилдорлигини ошириш учун асосан нималарга эътибор қилаётганликларини ҳикоя қилиб берди. Бу ерда ғалла, кунгабоқар, тамакидан айниқса мўл ҳосил етиштирилмоқда. Илмий ходимлар кўмагида, улар билан ҳамкорликда узун толали жун берадиган меринос қўйларни кўпайтириш, улардан кўплаб жун қирқиб олиш учун барча тадбирлар амалга оширилаётир. Ҳар бир қўйдан 6—7 килограммдан жун қирқиб олинмоқда.

Колхоз пахта ҳам етиштиради. Биз пахта далаларини бориб кўрдик. Ғўзалар калта бўғин. Бўйи унча баланд бўлмаса ҳам кўсак тугиши чакки эмас. Бу хўжалик суғорилмайдиган (умуман Хасково областида асосий пахта майдони суғорилмайди) ерларнинг ҳар гектаридан 10—12 центнердан пахта етиштирмоқда.

Пахтазорда қизғин суҳбат бўлди. Болгар дўстларимиз биздан терим ишларини механизациялаш учун нималар қилиш тўғрисида қизиқиб сўрадилар. Уларнинг ҳар бир саволига қониқарли жавоб берилди. Кечқурун қишлоқ марказида учрашув кечаси ўтказилди. Бу кечада икки мамлакат Коммунистик партияси шарафига, совет ва болгар халқлари шаънига ажойиб сўзлар айтилди. Икки ўртадаги социалистик мусобақани тобора мустаҳкамлаш, шу йўл билан Тошкент области, Хасково округининг янада гуллаб-яшнаши учун янгидан-янги муваффақият тилаб истак билдирилди.

Кечада колхоз раиси Петр Пашев сўзлаб бундай деди:

—Биз совет кишиларининг беғараз ёрдамини ҳаммавақт, ҳамма соҳада сезиб, билиб турибмиз. Бунинг учун биз деҳқонлар чексиз миннатдормиз. Сизлар билан бизларнинг икки ўртадаги социалистик мусобақамиз қанчалик дадил қанот ёзса, юксакликка шунчалик баланд парвоз қиламиз. Мен муносабатларимизнинг яна ҳам яқинлашуви учун бугунги тантанали кунда Тошкент областидаги Терешкова номли колхоз билан социалистик мусобақа боғлашни таклиф қилардим.

Залдагилар гулдурос қарсак чалиб ўз раисларининг таклифини маъқуллайдилар. Ўрта Чирчиқдаги В. Терешкова номли колхоз раиси Умрихон Ҳасанова ўрнидан туриб Петр Пашевнинг қўлларини маҳкам қисиб, унинг таклифини қабул қилади. Яна гулдурос қарсак чалинади.

Бунақа ҳаяжонли учрашувлар, дўстона суҳбатлар, тажриба алмашинувлар колхозларга борганимизда, завод, фабрикалар иши билан танишганимизда, минерал сувга сероб дам олиш уйларни томоша қилганимизда, собиқ партизанлар қароргоҳи бўлган ўрмонли тоғ—Аида чўққисига чиққанимизда кўнгилларимиз яқинлигининг, идеалларимиз бирлигининг ифодаси бўлди. Меҳнаткаш, меҳмондўст, соф кўнгил болгар халқи мана йигирма учинчи йилдирки, ўзининг жонажон Коммунистик партияси, қадрдон ҳукумати раҳбарлигида комил ишонч билан социализм қурмоқда. Совет халқлари ва бошқа қардош халқлар дўстлигини улуғлаб, унга содиқ бўлиб иш олиб бормоқда.

Бу ўринда Момково қишлоғида бўлган вақтимиздаги таассуротларимизни айтмай ўтолмайман. Биз бу қишлоқда «Дўстлик даласи» деб аталувчи пахтазор борлигини Хасковога келган кунимизоқ эшитган эдик. Мана бугун шу қишлоқдамиз.

Болгариянинг кўпчилик қишлоқлари сингари Момково ҳам баланд тепаликлар бағрига жойлашган. Қизил ғиштдан қурилган икки қаватли бинолар саф тортиб турибди. Бугунги кунда халқ Болгариясининг ҳамма қишлоқлари радиолаштирилган ва электрлаштирилган.

«Дўстлик даласи»га етгунча адр бағридаги узумзорларни, сойдаги олмазор, нокзор боғларни кўриб бордик. Ҳозирги пайтда болгар қишлоқларида тўкин пишиқчилик. Олтин ранг узумлар, қирмизи олма ва ноклар дарахт шохларини эгиб ётаркан, ҳар бири шарбат тўла кўзачаларни эслатарди.

«Дўстлик даласи»нинг бошланиш томонидаги ариқ бўйига қатор қилиб олма экилган. Пайкал ўртасидан юқори қувватли электр сими ўтган. Ҳаммамизга таниш ва қадрдон пахтазор сари оралаб кетамиз. Кўсаклар миқти, эртагилари очилиб, лўппи бўлиб турибди.

—Бу далаларда ўтган йили Ўзбекистон пахтачилик олимлари Юнусов ва Бойматов ўртоқлар биз билан ёнма-ён ишлаб бизга пахтачиликни комплекс механизациялаш йўлларини, қандай қилиб мўл ҳосил олишга эришишни, суғориш, чеканка ва машина теримига тайёрланиш, уни ўтказиш йўлларини қунт билан ўргатдилар, — дейди колхоз раиси Иван Желев, —биз уларнинг маслаҳати асосида иш олиб борганимиз учун пахтачиликни ривожлантиришда дастлабки ютуқларини қўлга киритмоқдамиз. Бу йил гектаридан 25-30 центнердан пахта олишни мўлжаллаб турибмиз. Бу Болгариянинг суғориладиган ер шароитида энг юқори ҳосилдир.

Суратда: делегация аъзолари Димитровграддаги Димитрий Благоев номли хўжаликнинг пахтазорларини кўздан кечиришмоқда.

И. Жиглов фотоси (**«Хасковский трибуна»** газетаси нинг ходими).

«Дўстлик даласи» пахтакорларига уларнинг ишларида катта муваффақият тилаб хайрлашаётганимизда, шу даланинг қаршисида адр бағридаги токзорни кўрсатиб, «ўз қўлларингиз билан бирбошдан узум узиб енглар» деб таклиф қилиб қолишди. Бордик. Токнинг қатор оралиғи икки метр, бир ярим метр баланд кўтарилган. Ҳар қаер, ҳар қаерга ўрнатилган темир-бетон устунчаларига сим тортилиб токни кўтариб қўйганлар. Нима, у ерда ток бир ярим метрдан баланд ўсмас эканми, деган савол бўлиши мумкин. Йўқ, у ерда ҳам ток ўсади, аммо уларнинг навдаси тепага эмас, бир-бир устин қилиб қатор тепасига таралаверар экан. Шундай қилингандa токка тепадан қуёш иссиғи яхши таъсир қилади, дейишади. Биз яна шунга алоҳида эътибор бердикки, ток оралиғи қуёш чиқадиган томонга очиқ қилиб қўйилган. Болгар боғбонлари бу билан токнинг қуёш чиққандан токи ботгунга қадар бир хилда нурдан баҳраманд бўлишини эътиборга олганлар. Токларни ишлаш тўла механизациялаштирилган. Кичкина тракторча икки метр кенгликдаги ток орасида бориб-келиб ишлайверади.

Бизнинг эътиборимизни тортган яна шу нарса бўлдики, токзорларга сепиш учун дориворлар тайёрлаш марказлаштирилган. Бир қанча боғлар ўртасига битта чуқур цемент ҳовуз қилинган. Ҳашаротга қарши сепиладиган химия дорилар шу ерда тайёрланади ва тарқатилади.

Қуёш нурида қизариб пишган калта бўғин навдалардаги олтинранг узумдан ҳаммамиз татиб кўрдик. Мазаси жуда ширин, доналари йирик. Ток баргида, навдасида ҳеч қандай касаллик асорати йўқ.

Хасково округининг жуда кўп қишлоқларида бўлганимизда пахтачилик, тамаки ва боғдорчиликни, чорвачилик ва сабзавотчиликни, айрим жойларда пиллачиликни кескин ривожлантириш учун каттадан-кичик зўр ғайрат билан сидқидилдан курашаётганлигининг гувоҳи бўлдик.

Мусобақадош дўстларимизнинг экин экиш, боғ ёки узумзорни кенгайтириш соҳасида амалга ошираётган тадбирлари бизга жуда маъқул бўлди. Бирор қишлоқдаги хўжалик, масалан, олманинг бир навини ёки узумнинг винобоп навини кўпайтирмоқчи. Ўша хўжалик тегишли тайёрлов ёки савдо ташкилоти билан шартнома тузади. Шартномага кўра колхоз чунончи уч йилда қанча, беш йил ўтгач неча тонна узум етказиб беради, тайёрлов ташкилоти шунча маҳсулотни қабул қилиб оладими, ана шу икки ўртадаги келишув шартномага ёзилади. Шундан кейингина колхоз ўша шартномада кўрсатилган экинни ёки кўчатни экишга киришади.

Шунингдек, сабзавот экинларини мавсумга қараб экишга ҳам катта эътибор берилади. Теплицаларда сабзавот маҳсулоти декабрдан токи май ойи охиригача етиштирилади. Катта қисм сабзавот экспорт ҳам қилинади.

Болгар қишлоқларида кенг, тўғри кўчаларнинг икки томонига пишиқ ғиштдан қурилаётган икки қаватли уйларда деҳқонлар маданий турмуш кечирмоқдалар. Иқлими жиҳатдан бизнинг шароитимизга яқин тургани сабабли, бизнинг қишлоқларда ҳам пишиқ ғиштдан икки қаватли уйлар қуриш мақсадга жуда мувофиқдир. Делегациямиз аъзоси, Калинин район партия комитетининг биринчи секретари Маҳкам Камоловга қишлоқларда қурилаётган уйлар жуда маъқул тушди ва у ўз райони хўжаликларида ана шундай уйлар қуришни албатта планлаштирамиз, деди.

Ўзбек халқи сингари меҳмондўст Хосковода ўн кун меҳмон бўлдик. Шу кунлар ичида мусобақадош дўстларимизнинг ишлари билан бирмунча танишдик.

Болгарияга қилган сафаримиз вақтида Димитровградда шоҳиди бўлганимиз тарихий воқеа ҳаммамизнинг ёдимизда узоқ вақт сақланади. Димитровград шаҳри 1946 йилда Георгий Димитров ташаббуси билан комсомоллар томонидан қурила бошланган социалистик шаҳар. Ўша вақтда махсус қурилиш бригадирлари ташкил этилиб, уларнинг аъзолари палаткаларда яшаб турган ҳолда далалар ўрнида бўлажак шаҳарнинг биринчи иморатларига пойдевор қўйганлар. 17 сентябрь куни бригадирлар тузилганлигининг 20 йиллиги тантанали нишонланди. Ўша унитилмас кунларда иссиқ демай, совуқ демай, иқтисодий қийинчилик демай ёш халқ Болгариясининг тўнғич шаҳри Димитровграднинг дастлабки қурувчилари, бугунги кунда кўкраклари орденга тўлган, сочсоқолларига оқ оралаган ветеранлар билан ҳозирги пайтда бригадирлар ҳаракатини ривожлантираётган, унга содиқ бўлган азамат ва меҳнатсевар йигит-қизлар ёнма-ён саф тортиб борардилар. Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Тодор Живков, партия ва ҳукуматнинг бошқа раҳбарлари уларни қизғин табриклаб турдилар.

Ана шу тантанали кунларда дўстларимиз даврасида бўлганлигимиз бизни яна ҳам қувонтириб, тўлқинлантириб юборди.

Биз хосководик дўстларимиз билан «яна кўришгунча», деб хайрлашдик.

Социалистик мусобақамиз янада ривожлансин, дўстлигимиз метиндек мустаҳкам бўлсин! Чунки бу дўстлигимиз байроқларимизга зарҳал харфлар билан абадий ўчмас қилиб битилгандир.

МЕҲНАТ УНУМДОРЛИГИ ОШДИ

Пойтахтдаги 4-нон заводида яқинда ажойиб печь ишга туширилди. У ҳар сменада 6—7 тоннагача нон тайёрлаб беради. Бу миқдор илгари ишлаб турган печнинг иш унумдорлигига қараганда икки баравар ортиқдир. Шунингдек бу ерда хамир қорадиган янги конвейер ўрнатилди. Натижада қўл меҳнати камайди. Корхонада ачитқи ишлаб чиқаришни ҳам автоматлаштирадиган поток линия ишлай бошлади. Бундан ташқари 500 тонна унни тарасиз сақлайдиган складнинг ишга туширилиши ҳам корхона учун жуда қўл келди.

Юқорида санаб ўтилган ташкилий-техникавий янгиликлар натижасида корхона шу кунгача ўн минг сўмлик маҳсулотни тежаб қолиш ҳамда меҳнат унумдорлигини анча ошириш имконига эга бўлди.

М. ЗАРИПОВ.

ИЗЛОВЧИЛАР

Тошкентдаги 2-пойафзал фабрикаси коллективи ишлаб чиқараётган маҳсулот сифатлилиги билан аҳоли ҳурматига сазовор бўлмоқда. Фабрикада тўққиз ойлик план бажарилди.

Бу ютуқда фабрика рационализаторларининг муносиб улуши бор. Ҳозиргача 39 таклифнинг ишлаб чиқаришга жорий этилганлиги бунинг далилидир. Шу туфайли 35 минг сўм фойда олинди.

И. Дикштейн ва Богословскийлар киритган таклиф диққатга сазовор. Бу таклиф туфайли ҳозирда ишлаб чиқарилаётган аёллар оёқ кийимлари анча бежирим ва ихчам бўлди.

Ишчи К. Горбачев фабрика цехларидаги мавжуд вентиляцияни бир мунча ўзгартиришни таклиф қилди. Энди цехлардаги ҳаво қишда иссиқ, ёзда салқин ва доимо тоза бўлади.

В. Исаев, Б. Шерментов, Т. Юсупов, В. Саренков ва Ю. Сармин ўртоқларнинг 5-цехдаги конвейерларни реконструкция қилиш ҳақидаги таклифлари ишлаб чиқариш қувватини бир мунча оширди.

Инженер А. Искров раҳбарлигида ишлаб чиқариш новаторлари янги-янги таклифлар киритиб, пишиқ, енгил ва бежирим пойафзал ишлаб чиқаришга шундай ҳисса қўшмоқдалар.

А. ЗОКИРОВ.

Суратда: бир группа шаҳарлик механик-ҳайдовчилар тасвирланган. Авторлар фотоси.

ЮКСАК МАРРАЛАРНИ КЎЗЛАБ

1966 йил сабзавоткор хўжаликлар учун анча ноқулай келди. Баҳор кеч бошланди, ҳарорат вақтида кўтарилмади. Экин авжга кирган паллада қишлоқ хўжалик зараркунандалари кўпайди. Ёз фаслининг ҳаддан ташқари иссиқ келиши ўсимликнинг мижозига мос тушмади, экиннинг камҳосилли бўлиб қолиш хавфи туғилди.

Бироқ, колхозчиларимиз бўш келмадилар. Улар давлатимиз бераётган жуда катта моддий-техника ёрдамига таяниб, об-ҳаво инжиқликларини енгиш учун курашдилар. Фан-техника ютуқлари, илғорлар тажрибасини кенг қўлландилар. Бутун куч экинлардан юқори ҳосил етиштиришга сафарбар этилди. Бугун колхозимиз меҳнат аҳли табиат инжиқликлари устидан тўла ғалаба қозонди деб бемалол айтаоламиз. Давлатга сабзавот ва полиз экинлари маҳсулотлари сотиш йиллик планларини тўла ва ошириб бажардик.

Беш йилликнинг биринчи йилида она-Ватан деҳқонларимиздан 3.380 тонна сабзавот, 225 тонна полиз экинлари маҳсулотлари олди. Боғбонларимиз эса 207 тонна узум етказиб бердилар. Бу планда кўзда тутилгандан анча ортиқдир. Лекин картошка тайёрлаш плани ҳали тўла бажарилгани йўқ. Даладаги бор ҳосилни йиғиб-териб олиш билан картошка тайёрлаш планинигина эмас, балки, мажбуриятимизни ҳам шараф билан бажарамиз.

Ҳаким Азимов, Рашид Ҳасановлар бошлиқ бригадаларнинг аъзолари эл хирмонига 250—275 тоннадан юқори сифатли пиёз тўкдилар. Болтабой Ғуломов бригадаси колхоз омборига 150 тонна картошка, шунча миқдорда қовун-тарвуз топширди. Меҳмонқул Қурбонов раҳбарлик қилаётган бригада сабзавоткорлари пойтахт аҳолисига 100 тоннадан зиёд помидор совға қилди. Бундай миришкор деҳқонларимиз жуда кўп. Зокир Аҳмедов, Наби Эшонов, Абдураҳим Абдураҳмонов, Абдураҳмон Аҳмедов бошлиқ бригадаларнинг аъзолари ҳам кўп, арзон ва сифатли маҳсулот тайёрлашда катта муваффақиятларга эришдилар, маҳсулот таннархини камайтириш билан ўзлари эришган ютуқларни мустаҳкамладилар. Биз ана шу юқори ҳосилли бригадалар қўлга киритган муваффақиятни кенг оммалаштириш йўли билан ялпи маҳсулот миқдорини кўпайтириш чораларини кўряпмиз.

Халқимизнинг турмуши тобора фаровон бўлиб, дастурхони ноз-неъматларга тўлмоқда. Бундай маъмурчилик яратишга сабзавоткорларимиз каби боғбонларимиз ҳам катта ҳисса қўшмоқдалар. Уларнинг меҳнати билан бунёдга келтирилган ёз ноз-неъматлари эл-юрт дастурхони кўркига кўрк қўшмоқда. Рўзи ака Ашуров узоқ йиллардан буён токчилик-боғдорчилик бригадасига бошчилик қилади. Унинг ташаббуси билан боғлар, токзорлар кенгайтириляпти, янги, серҳосил мева дарахтлари ўтказиляпти. Токларнинг хили кўпайтириляпти. Эндиликда боғлар ва токзорлар хўжаликка катта даромад келтирувчи соҳалардан бирига айланди. Миришкор боғбонлар бу йил айниқса катта хирмон кўтардилар. Фақат Рўзи ака бригадасининг ўзигина халқимизга 140 тонна ширин-шакар узум етказиб берди.

Колхозимизда ўз ишини биладиган, ташкилотчи, янгиликка ихлосманд, дала ишларини комплекс механизациялаш қўлидан келадиган моҳир деҳқонларнинг янги отряди етишиб чиқди. Улар бутун куч—техника воситаларини билим-тажрибани ҳосилдорликни кўтариш, оғир меҳнат талаб қиладиган ишларни машиналаштириш, шу йўл билан маҳсулот таннархини арзонлаштиришга сафарбар этмоқдалар. Натижа чакки бўлмади. Эркин Носиров, боғбон Тилланазар Турсунов ўртоқлар бошлиқ звенолар хўжаликда ҳосилдорликни ошириш учун катта имкониятлар борлигини кўрсатдилар.

Тўғри ана шундай муваффақиятларга эришилган бўлса ҳам ўз фаолиятимизда бир қатор камчиликларга йўл қўйилганидан кўз юмаолмаймиз. Жумладан, эртаги ва ўртаги помидор етиштириш ҳамда давлатга сотиш юзасидан белгиланган топшириқ бажарилмай қолди. Маҳсулот таннархи баъзи турлари бўйича кўзда тутилгандан ошиб кетди. Етиштирилган ҳосилни механизмлар воситасида йиғиб-териб олиш, юқори сифат билан давлатга етказиб бериш соҳасида ҳам анча нуқсонларга йўл қўйилди. Правление ва партия ташкилоти келгусида ана шу камчиликларнинг такрорланишига йўл қўймаслик тадбирларини кўрмоқдалар.

Шу кунларда олдимизда ғоят муҳим ва шарафли вазифалар турибди. Ҳали сабзавот маҳсулотларининг кўп қисми далада. Унинг бир граммини ҳам нобуд қилмай тез кун ичида йиғиб-териб олишимиз, картошка тайёрлаш планини ошириб бажаришимиз, хўжалик учун зарур миқдорда уруғлик жамғариб қўйишимиз керак. Йил ўн икки ой манглай тери тўкиб меҳнат қилган колхозчиларга тегишли ҳақни ўз вақтида беришимиз, барча маҳсулотлар бўйича маълум миқдорда эҳтиёт фонди ажратиб қўйишимиз керак. Яна бир муҳим вазифа шуки, қишлоқ хўжалик экинларидан бўшаган ерлар ўғитланиб пешма-пеш шудгор қилиниши лозим. Бу келгусида ҳосилдорликни оширишнинг муҳим омилидир. Ҳозирги долзарб кунларда колхозимиз аъзолари ана шундай кечиктириб бўлмайдиган ишларни бажармоқдалар. Биз барча имкониятларни ишга солиб, кечки экинлар ҳосилини қисқа муддатда саранжом-саришталаб оламиз, она-Ватанга планлан ташқари камида 500 тонна маҳсулот сотамиз. Бу КПСС XXIII съезди қарорларига амалий жавобимиз бўлади.

З. ЖАЛИЛОВ.
Калинин районидаги Охунбобоев номли колхоз раиси.

ШАҲАРЛИК „КАПИТАНЛАР“

Қўйни-қўнжи ноз-неъматларга тўлиқ олтин куз ўлкамиз бўйлаб жилва қилмоқда. Далаларда, боғларда поёнсиз пахтазорларда ўзгача нашида, чор атрофда тўкинчилик келтирган меҳнат сурури ҳукмрон.

Бобо деҳқон хирмон тикламоқда, далада етиштирган ҳосили чўғини осмонўпар қорли тоғларга қиёс қилмоқда. Серёғин эрта баҳорнинг об-ҳаво инжиқликлари ҳам, саратоннинг лоҳас қилувчи жазирама иссиғи ҳам меҳнат билан чиниққан деҳқон иродасини бука олмади. Қайсар табиат инсонга бўйин эгди. Ҳар бир ниҳол фарзанддек парвариш топди. Дилга тугилган яхши ният рўёбга чиқди. Мана энди далалар тўла барака, «оқ олтин»...

Бўка районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозининг миришкор деҳқонлари ҳам бу йил ҳар қачонгидан кўра фидокорлик билан ишлаб пайкалларда мўл ҳосил етиштиришди. Терим ҳам етиб келди. Хўжаликда бу кампания зўр уюшқоқлик билан бошланди. Мавсумга ҳар томонлама пухта ҳозирлик кўриб қўйилган эди. Шу туфайли ҳам теримнинг биринчи кунларидан бошлабоқ суръатга суръат қўшилаборди. Ҳамиятли механизаторлар эса теримда карвонбошилик қилишди.

Куни кеча колхоздан хушхабар келди. Хўжалик меҳнат аҳли йиллик планни барвақт дўндиргани ҳақида она-Ватанга ғалаба рапорти берди.

Колхоз меҳнаткашларининг бу меҳнат зафарини қўлга киритишида шаҳарлик ёрдамчиларнинг ҳам муносиб ҳиссаси бор. Бу ҳашарчилар оддий ҳашарчилардан эмас. Улар механик-ҳайдовчилик касбини эгаллаган, колхоз берган агрегатлар билан бункер-бункер «оқ олтин» тераётган азаматлар, буларни колхозда «шаҳарлик, ҳашарчи капитанлар» дейишади.

... 1964 йилнинг ёз кезлари эди. Республика Министрлар Советининг автогаражи бошлиғи Хананьянц Беник Григорьевич ўзаро суҳбатлашиб турган бир гуруҳ шоферлар ёнига келди Кўпдан буён дилига солиб юрган гапларини уларга айтди.

— Ким бу йил колхозга чиқиб, машинада пахта теришни хоҳлайди! Бу саволга олдинига тушунмагандек ҳеч ким жавоб бермади. Сўнг орадан кимдир ундан қайталаб сўради: ростдан машинадами!!»

— Ҳа-да.

— Машинада термаган бўлсак, буёғи қандай бўлди! деди Ҳаким Нурмуҳамедов.

— Ҳавотир бўлманглар, механизаторлар қисқа курси очамиз. Бу хусусда тегишли жойлар билан гаплашиб ҳам қўйганман, ёрдам беришади. Хўш, қайси бирингиз курсга ёзиласиз!

Ҳамсуҳбатларнинг ҳаммалари курсга кириб ўқишга, колхозга чиқиб машиналарда пахта теришга бир оғиздан розилик беришди. Улар сафига кейинчалик бошқалар ҳам қўшилишди. Машғулотлар бошланди. Машғулотларни Қишлоқ хўжалик давлат конструкторлик бюроси вакили ўртоқ Гуревич олиб борди. Малака ошириш мақсадида терим машинаси ҳам келтирилди. Шу йили қисқа курсни бирйўла 52 киши тамомлаб чиқди. Уларга иккинчи касб — механик-ҳайдовчи, деган гувоҳномалар топширилди.

Далаларда терим бошланган кун шаҳарлик суворийлар оталиқдаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозига йўл олишди. Шаҳарлик шоферларнинг бу ватанпарварлик ташаббусидан беҳад хурсанд бўлган колхоз правлениеси уларга бир нечта терим машинасини ажратиб берди. Ҳашарчилар шу куниёқ белгиланган карталарга терим машиналари олиб киришди. Иш икки сменада ташкил этилди. Ташаббускор механизаторлар шу йилги мавсумда колхознинг 425 тоннадан зиёд пахтасини машиналарда териб беришди.

Шаҳарлик ҳашарчилар бу йил ҳам анъанага айланиб қолган одатларини канда қилмадилар. Белни маҳкам боғлаган ҳолда далага отланишди. Улар 11 сентябрдан буён қадрдон бўлиб қолган колхозларида машиналар билан пахта теришяпти. Бу мавсумда улар ҳар қачонгидан кўра ҳам илдам меҳнат қилишяпти, колхознинг улкан пахта хирмонини тиклашга муносиб ҳисса қўшишяпти. Шу кунларда колхоз далаларида бўлсангиз, шаҳарлик «пўлат от» суворийларининг бир ғайратга ўн ғайрат қўшиб меҳнат қилаётганликларини кўрасиз. Ҳозир колхоз далаларида 6 суворий от қамчилаяпти. Улар зиммаларига юксак мажбурият олиб меҳнат қилишяпти. Кечагинада 500 тонна юзасидан олинган социалистик мажбурият шараф билан адо этилди. Меҳнатсеварлар яна мажбуриятга қўшимча 50 тонна пахта териб беришга аҳд қилдилар. Шаҳарлик ҳашарчиларнинг шу кунгача терган пахтаси колхоз машина терими планининг 30 процентини ва хўжалик умумий планининг 20 процентини ташкил қилади.

Шаҳарлик ҳашарчиларнинг ўз машъаллари ҳам бор. Мана улар: Иван Голованов ва Вольф Владимир. Уларнинг ҳар бири ўз шогирдлари билан ҳозиргача колхознинг 130 тоннадан пахтасини машиналарда териб беришди. Пешқадамлар билан ёнма-ён бораётган Иван Кислюков, Сергей Биарсланов, Анатолий Слипинский ва Халин Эдиклар ҳам яхши меҳнат қилишяпти. Ҳозиргача уларнинг ҳар бири 70—80 тоннадан пахта териб қўйишди.

Бу шаҳарлик ҳашарчилар учун катта ғалаба саналади. Лекин улар бу ютуқлар билан чегараланиб қолмай, янги марраларни кўзлашяпти.

Раҳмат сизга, шаҳарлик ҳашарчи капитанлар!

Н. ҲИКМАТУЛЛАЕВ.
И. ЮСУПОВ.

СУШИЛКАЛАР ШАЙ БЎЛСИН

Ўзбекистон далаларида терим суръатлари тобора кучаймоқда. Ҳозирги илиқ ва қуруқ об-ҳаво ҳам пахта тайёрлашни тез суръатлар билан олиб боришга ёрдам бермоқда. Лекин ҳаво айниб, ёмғир ёғиб қолиши, совуқ тушиши эҳтимолдан узоқ эмас.

Республикадаги илғор колхоз ва совхозлар ҳар қандай об-ҳаво шароитида ҳам пахтани жадал териб олиб, давлатга топшириш ва ёғингарчилик шароитида ҳам ишлаш учун зўр тайёргарлик кўрмоқдалар. Хўжаликларда ака-ука Биковлар конструкция қилган 110 та юксак унумли сушилка ҳозирдаёқ ишлатишга тайёрлаб қўйилди.

Бундай агрегат бир соатда 10 тоннагача нам пахтани қурита олади. Қишлоқлардаги 2 мингдан кўпроқ дала сушилкаларини тахт қилиб қўйиш ишлари тугалланмоқда. Бу сушилкалар ёқилғи билан таъминланмоқда.

Пахта офтобда ёйиб қуритиладиган майдончаларга асфальт ётқизилмоқда. «Ўзглавколхозстрой» маълумотларига кўра, пахта қуритадиган шундай жойларнинг умумий майдони 170 минг квадрат-метрдан ошиб кетди.

Республика колхоз ва совхозларида пахтани сақлаш учун 340 дан кўпроқ бостирма қурилди. (ЎзТАГ).

ЖАМОАТ ТАЪСИРИ ОСТИДА

ИНСОН ТАРБИЯСИ ҚИШЛОҚ СОВЕТИ МУҲОКАМАСИДА

□ □ □

Ўрта Чирчиқ район партия, совет ташкилотларининг районда сиёсий-тарбиявий ишларни кучайтириш, кишиларни коммунистик руҳда тарбиялаш, шунингдек қишлоқ аҳолисининг маданий турмуш шароитини яхшилашга бағишланган бирорта йиғилиши йўқки, унда Қорахитой қишлоқ Советининг депутат ва активлари шаънига танқидий фикрлар айтилмаган бўлсин. Район активларининг ана шу танқидий фикрларида албатта жон бор эди. Чунки қишлоқда кейинги вақтларда ичкиликбозлик, безорилик каби ярамас иллатлар учраб турарди. Лекин шунга қарамай безори ва ичкиликбозларни тартибга чақириш, уларга нисбатан жамоат таъсирини ўтказиш, фойдали меҳнатга жалб этиш, очиғини айтганда, қишлоқ Совети ва унинг депутатлари, активлар эътиборидан четда қолиб келган эди.

Қишлоқ Совети, депутатлар, коммунист ва комсомоллар, шунингдек жамоат активлари ҳаққоний танқидлардан тегишли хулоса чиқаришди. Қишлоқда ичкиликбозлик ва безориликка қарши курашиш, улар ўртасида тарбиявий ишларни жонлантиришга эътибор кучайтирилди. Ана шу мақсадда қишлоқ Совети ҳузурида жамоатчилик контроли ва ўртоқлик судлари ташкил қилинди. Бу ташкилотлар составн қишлоқнинг кекса коммунистлари, ветеранлар, ишлаб чиқариш илғорлари билан мустаҳкамланди.

Яқинда ҳар хил тарбиявий темадаги плакат ва шиорлар билан безатилган қишлоқ клубида жамоатчилик контролининг навбатдаги йиғилиши бўлди. Бу йиғинда қишлоқнинг 300 дан ортиқ аҳолиси иштирок этди. Улар бу ерга 1-«Оҳангарон» совхози биринчи бўлимининг ишчиси, ичкиликка муккасидан кетган Мутал Юнусовнинг хулқини муҳокама қилишга тўпланишган эди. Мутал Юнусов қишлоқ хўжалиги техникумини битириб «агроном» деган номни олди-ю, босар-тусарини билмай қолди. У ишлаб чиқаришда бошқаларга ўрнак кўрсатиш ўрнига ичкилик орқасидан қувди. Совхоз маъмурияти қаерга юборса, Юнусов ўша ерда ишкал чиқарди. Хуллас у меҳнатда эмас, балки ичкиликбозликда, безориликда «ном» чиқарди.

Йиғилишда сўзга чиққан кекса коммунистлар, жамоат активлари нотўғри йўлга кириб қолган Юнусовга дўстона маслаҳатлар беришди. Дўстлар танбеҳидан тўғри хулоса чиқарган Юнусов ичкиликбозликни тарк этди. Ҳаётда, меҳнат аҳли сафида ўз ўрнини топиб олди.

Илгари кўчаларда доимо бешиктебратардек чайқалиб маст ҳолда юрадиган Абдурафиқ Ғафуров ҳам жамоат контроли активларининг дўстона кўрсатган таъсири билан тўғри йўлни танлаб олди. У ҳозир кечки ишчи-ёшлар мактабида ўқиб ўз билимини оширмоқда.

Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин. Ичкилик туфайли фақат обрўсидангина эмас, шунингдек агрономлик вазифасидан маҳрум бўлган Анорбой Мамедов, савдо ходими Ғафур Қуролов, ўқитувчи Турғун Жўраев ўртоқлар ҳам жамоат контроли активлари, депутатлар ва қишлоқ активларининг ёрдами билан ҳаётда тўғри йўлни танлаб олишди. Ҳозир бу ўртоқлар ўзларининг хулқ-одоблари билан кўпчилик ўртасида ҳурмат қозонишяпти.

Қорахитой қишлоқ Совети, айниқса Совет раиси Майрам Нурмуҳамедова бу соҳада қишлоқ депутатлари, коммунистлар ва активлар билан маслаҳатлашиб, фикрлашиб иш кўрмоқда.

Қишлоқда Бахт уйи ҳам ташкил этилди. Бу ҳамманинг муддаоси бўлди. Ёшлар, айниқса мамнун бўлмоқдалар. Бахт уйининг ишга туширилиши ҳам қишлоқ Советининг энг яхши фаолиятини кўрсатади.

Т. ХУШНАЗАРОВ.
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

Чорвадорларга маслаҳат

ОҚСИЛ—ЮҚУМЛИ КАСАЛ

Оқсил—қишлоқ хўжалиги ҳайвонларининг энг хавфли, ўтаюқумли касаллигидир. Бу касал билан йирик шохли қорамоллар, қўй-эчкилар, чўчқалар ва бошқа қўш туёқли моллар оғрийди. Одамлар, айниқса болалар ҳам бу касалликка дучор бўлиши мумкин.

Ўтаюқумлилик хусусиятига эга бўлган вирус оқсил касалини келтириб чиқаради. Агар бу касаллик қўзғалса-ю, унга қарши зудлик билан зарур чоралар кўрилмаса оқсил тез тарқалиб кетиши мумкин. Натижада чорва моллари ёппасига касалланиб, хўжаликка катта иқтисодий зиён етади.

Оқсил билан касалланган моллар ўзининг хўжалик учун бўлган қимматининг ўртача учдан бир қисмини йўқотади. Оқсил айниқса наслчилик хўжаликларига катта шикаст етказади. Эътиборсизликка йўл қўйилса наслдор сигирларнинг 28 процентигача бўлган қисмининг туёқлари яраланиб, шакли ўзгаради, бўғинлар шикаст ейди. Оқсил айниқса ёш молларга (бузоқлар, чўчқа болалари ва қўзиларга) қаттиқ таъсир қилади. Бу касалликдан уларнинг 80 процентигача нобуд бўлиши мумкин.

Ҳисоб-китобларга кўра агар бир бош мол оқсилга чалинса, нобуд бўлишдан, ориқлашдан, сутини тортиб қўйишдан ва бошқа сабаблардан қуйидагича зиён кўрилади: бир бош қорамолдан 27 сўм 50 тийин, чўчқадан 1 сўм 70 тийиндан 6 сўм 10 тийингача, қўй-эчкилардан 44 тийиндан 3 сўм 30 тийингача.

Касалланган айрим моллар оқсилнинг ёппасига тарқалиб кетишига асосий сабабчи бўлиб ҳисобланади. Шунинг учун бундай моллардан бошқа чорва молларини эҳтиёт қилиш зарур. Агар оқсилга чалинган чорва молларидан олинган сут, ёғ, гўшт ва бошқа маҳсулотлар зарарсизлантирилмасдан туриб истеъмол қилинса, одамлар ва чорва моллари касалликка йўлиқишлари мумкин. Оқсилнинг вируси отларга, паррандаларга, дайди итларга, мушукларга, кемирувчи ҳайвонларга юқиши мумкин. Агар автомашиналар зарарланган жойдан ўтса ёки оқсил билан зарарланган молларни ташиса вирус унга ҳам ўтади.

Оқсилнинг характерли белгилари шундай: аввалига чорва молларининг иштаҳаси бўғилади, ҳарорати ошади, сигирлар сутини тортиб қўяди, қорамолларнинг оғзида-тилида пуфакчалар пайдо бўлади. Орадан бир-икки кун ўтгач бу пуфакчалар ёрилиб, яллиғланади. Шундан кейин уларнинг оғзидан жуда кўп сўлак оқади. Пуфакчалар сигирларнинг елнинида, чўчқаларнинг туёғига ҳам ўтади. Қўй-эчкиларнинг оқсил билан касалланганлигини уларнинг оқсашидан пайқаш мумкин. Касалга чалинган қўй ва эчкилар ориқлаб кетади, сутини тортиб қўяди.

Оқсил касалининг ана шундай белгилари пайдо бўлиши биланоқ дарҳол бу ҳақда ветеринария врачига (фельдшерга) хабар бермоқ зарур. Оқсилга қарши курашишда карантин ва ветеринария-санитария қоидаларига қатъий амал қилиш катта фойда беради.

Оқсил пайдо бўлганлиги аниқланган ва карантин ўрнатилган хўжаликлардан чорва моллари ва паррандаларни олиб чиқиш ва олиб кириш, бу пунктларга кириш ёки уларнинг атрофидан ўтиш қатъиян ман этилмоғи лозим. Шунингдек касаллик тарқала бошлаган пунктдан хом сут, гўшт ва бошқа чорва маҳсулотларини ҳамда сабзавот, мева, парранда ва тухумни олиб чиқиш таъқиқланиши керак.

Касаллик тарқала бошлаган хўжаликларда, шунингдек қўшни хўжаликларда чорва молларини ёйиб боқиш ман этилади. Барча моллар боғлаб боқилиши зарур. Оқсилга чалинган моллар сақланадиган хоналарни ҳар куни каустик соданинг 2 процентли иссиқ эритмаси билан дезинфекция қилиб туриш зарур.

Касалликнинг бошқа хўжаликларга ҳам тарқалиб кетишига йўл қўймаслик учун зарарланган пунктлар билан хўжалик алоқасини бутунлай узиш лозим. Шунингдек барча чорвачилик фермаларининг атрофини ўраб олиш, эшиклардан кирадиган жойларга дезобарьерлар қилиш зарур.

Ҳар бир фермада умивальник совун, тоза сочиқ, қўлни зарарсизлантириш учун эритма, махсус кийим, хизматчилар учун резина пойафзал, кийим-кечакларни сақлайдиган шкафлар бўлиши керак.

Шуни сира унутмаслик керакки, молхоналардаги озодалик ҳар қандай инфекциянинг, шу жумладан оқсилнинг ҳам тарқалишига йўл қўймайди.

Мутахассислар, барча чорвачилик ходимларининг бурчи оқсилга қарши кураш тадбирларини кенг оммалаштириш, ҳар бир ферма учун ана шундай тадбирлар ишлаб чиқиш, касалликни батамом тугатиб юбормагунча тиним билмай меҳнат қилишдан иборат.

М. ҲОШИМОВ,
область бош ветеринария инспектори.

● Шу кунларда Оржоникидзе районидаги «Қозоғистон ССР 30 йиллиги» колхозининг деҳқонлари кузги ғалла экишни қизгин тус олдириб юбордилар. Суратда: (чапда) колхознинг 1-участкаси даласига кузги дон экиш пайти, (ўнгда) тракторчи Т. Мамаюсупов ва сеялкачи Р. Норметов ўртоқлар.
М. Нуриддинов фотоси.

ТОШКЕНТ ПАХТАКОРЛАРИГА

Акмал ПУЛАТ

Ассалом, тошкентлик пахтакор деҳқон,
Шуҳрату шонига қойилдир жаҳон,
Ассалом, от сурган марралар сари,
Зангори кеманинг капитанлари.
Ассалом, шаҳарли чин кўмакдошлар,
Теримда қатнашган азиз қардошлар.
Ассалом, юрт донғин таратган дўстлар,
Пахтадан оқ тоғлар яратган дўстлар.
Шонли мадҳингизни куйлайман дилдан,
Вафо аҳдингизни куйлайман дилдан.
Юртимда бошланди теримнинг жангги,
Зафардир жўшқинли қўшиқ оҳанги.
Парвозда тенг бўлмас сенга қарчиғай,
Гулзорингга ошиқ булбулу, тўрғай,
Сув эмас, шарбатдир ариқ, сойларинг,
Элга машҳур қизларинг — Турсунойларинг.
Улкандир Ватанга берган чин аҳдинг,
Советлар юртида балқиди бахтинг.
Бу йил яна сен учун катта имтиҳон,
Ўтган йилдек қучгин янги шараф-шон,
Мард пахтакор иш кўрсатсин майдонда,
Номи қолсин қўшиқларда, достонда.
Жадал тергин, хирмонларинг тоғ бўлсин,
Меҳнатингдан элнинг кўнгли чоғ бўлсин.
Ёпирилиб ҳамма чиқсин далага,
Бир киши олмасин ўзин панага.
Ҳар нафасда қўшгин суръатга суръат,
Теримда кутмайди бизларни фурсат.
Ҳозирги долзарб, энг муҳим чоқда,
Ҳисобсиз тоннамиз турар чаноқда.
Ҳурматли оталар, опа, сингиллар,
Пахтазорга белни боғлаб келинглар.
Далада кўрсатинг ғайрат, жасорат,
Қайнасин меҳнатда жўшқин ҳарорат.
Норма тўлдирмаган бир жон қолмасин,
Шер каби майдонда бели толмасин.
Терим қизгин, вақтимиз зиқ, қисталанг,
Бу ишда ҳеч киши қилмасин таранг.
Тезроқ тергин аъло бўлсин сифати,
Пахтакорнинг доим зафар улфати.
Ғалаба байроғини сақла қўлингда,
Гул-чечаклар поёндоздир йўлингда.

* * *

Унутма гавҳардир пахтанг толаси,
Кенг, саҳий чаманнинг гулшан лоласи,
Пахтадир дўстликнинг асл тимсоли,
Яшнайди бу дўстлик қуёш мисоли.
Шу дўстлик ҳурмати тезроқ териб ол,
Вақт ғанимат, бор кучингни ишга сол.
Машина ҳал қилур терим тақдирин,
Биласан бу кучнинг мўъжиза, сирин.
Минглаб суворийлар урмоқда жавлон,
Она-юрти мард ўғлига меҳрибон.
Ридвон Чики, Илья, Собир, Бегимқул,
Капитанлар иши эл-юртга мақбул.
Бир минут ҳам берган аҳдинг унутма,
Инжиқ табиатдан яхшилик кутма.
Далада юриш қил мисоли бўрон,
Якдил бўл теримда аҳил ва чаққон.
Оққўрғон от сурар маррага илдам,
Чўққига интилар ҳар минут, ҳардам.
Курашда бўш келмас Юқори Чирчиқ,
Мақташга арзийди ҳосили бўлиқ.
Ўрта Чирчиқ, Оржоникидзе, мард Бўка,
Олтин хирмонлари етмоқда кўкка.
Бекобод, Калинин, гўзал Янгийўл,
Қайнайди далада оқ олтини мўл.
Пахтакорсан, меҳнатсевар Тошкентсан,
Бедов миниб пойгаларда ошгансан.
Савлатингга ярашиғлиқ номинг бор,
Жадаллат ишингни, шонли пахтакор.
Мардона ишладинг ёзу, қиш, баҳор,
Теримда ҳам бўлгин, илғор, байроқдор.
Суръат нималигин кўрсат элларга,
Қувонч тўлдир миллион-миллион дилларга.
Денгиздек ҳайқириб етгин маррага,
План юз деб ёзгин олтин қаррага.
Боғчачилик, сабзавотинг мўл бўлсин,
Ажойиб ҳосилдан кўнгиллар тўлсин.
Олма, узум, қовун, тарвуз, шафтолинг,
Танларга шифодир, ширин қаймоғинг.
Чорва қишловин ҳам унутма зинҳор,
Эртага қиш, ўтиб кетди ёз, баҳор.
Ваъдаларинг тезроқ бўлсин муҳайё,
Туганмас сенда куч, қудратинг дарё.

* * *

Ассалом, тошкентлик пахтакор деҳқон,
Шуҳрату шонингга қойилдир жаҳон.
Ассалом, юрт донғин таратган дўстлар,
Пахтадан оқ тоғлар яратган дўстлар.
Теримда кўрсатинг катта маҳорат,
Пирпираб нур сочсин ишда ҳарорат.
Республикам шуҳратига шуҳрат қўш,
Денгиздек тўлқин ур, қайна, тошиб, жўш.
Коммунистик партия сенга ёр, устоз,
Чўққига қилабер бургутдек парвоз.
Курашда зафарлар сенга ёр бўлсин,
Поёнсиз ҳур Ватан гулларга тўлсин.

МАМЛАКАТЛАР ВА ҚИТЪАЛАРДА

МАЪЛУМОТЛАР МАҚОЛАЛАР ВОҚЕАЛАР

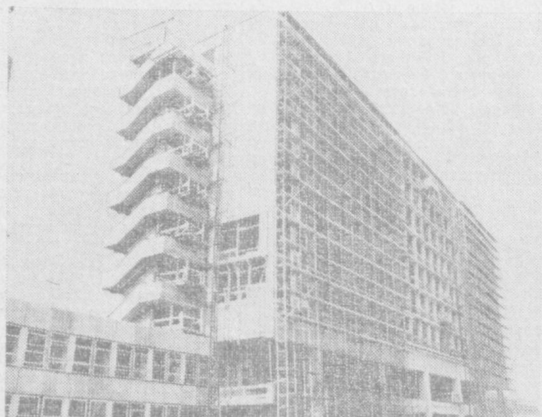

Суратларда: (чапдан ўнгга). 1. Венгриянинг Карцаг шаҳрида ўн қаватли янги шифохона қурилмоқда. 2. Японияннинг маъмурий марказларидан бири — Нагоя шаҳридаги порт майдони. 3. Амстердам университетларининг студентлари ҳукумат сиёсатига қарши намойиш қилмоқдалар.

МТИ, АДН—ТАСС фотоси.

ХИТОЙ ЭЛЧИХОНАСИГА БАЁНОТ

СССР Олий ва Ўрта махсус таълим министрлигида 7 октябрда ХХРнинг Москвадаги элчихонаси вакилига қуйидагилар айтилди:

«Шу йил 20 сентябрда ХХР Олий таълим министрлиги «маданий революция» муносабати билан ХХР ҳукумати студентлар билан стажерларнинг ўқишида танаффус қилишга қарор берганлигини Пекиндаги Совет элчихонасига маълум қилди ва ХХРдаги совет студентлари билан стажерлари яқин 10—15 кун ичида Совет Иттифоқига жўнаб кетсин, деган масалани қўйди.

Хитой томонининг биртомонлама ҳаракатлари натижасида мазкур студентлар билан стажерларнинг ўқув процессида узилиш бўлиши хусусида министрлик ўзининг афсусланганлигини билдиришни зарур деб ҳисоблайди. Бу чора уларни тайёрлашга, шунингдек иккала мамлакат ўртасида шу соҳадаги ҳамкорликни янада ривожлантиришга зарар етказмаслиги мумкин эмас. Лекин шундай бўлса ҳам, министрлик Хитой томонининг шу масаладаги қарорини ҳисобга олиб, ХХРдаги барча Совет студентларига шу йил 10 октябрга қадар Совет Иттифоқига қайтиб келиш ҳақида кўрсатма берди.

СССР билан ХХР ўртасидаги маданий ҳамкорлик тўғрисида 1956 йил 5 июлда тузилган битимга ва иккала мамлакат ўртасидаги 1966 йилги маданий ҳамкорлик планига мувофиқ, студентлар, аспирантлар ва ўқитувчилар тенг шартлар асосида айирбошланиши лозимлиги эътиборга олиниб, элчихонага шу нарса маълум қилинадики, СССР Олий ва Ўрта махсус таълим министрлиги ва СССР Фанлар Академияси шу принципга амал қилиб, ХХР гражданларининг Совет ўқув юртларида ва илмий тадқиқот институтларидаги машғулотида танаффус қилишга қарор бердилар. Совет томони мазкур Хитой гражданлари 1966 йил октябрь ойи мобайнида Совет Иттифоқидан жўнаб кетадилар, деб кутади.

Ўз-ўзидан равшанки, Хитой томони студентлар, аспирантлар ва стажерларни яна айирбошлашга тайёр эканлигини билдириши биланоқ, Совет томони тенг шартлар асосида уларни яна айирбошлаш масаласини қараб чиқишга тайёр.

ЖАҲОН БИР ҲАФТА ИЧИДА

ЛЕЙБОРИСТЛАРНИНГ ПУЧГА ЧИҚҚАН УМИДЛАРИ

Инглиз лейбористлари бундан ярим йил муқаддам бизнинг партиямиз парламентга муддатидан илгари ўтказилган сайловларда овозларнинг ғоят кўпчилигини олди ва лейбористлар ниҳоят сайловчиларга берган дабдабали ваъдаларини бажара оладилар, деб хурсанд бўлган эдилар. Аммо, партиянинг ҳар йили ўтказиладиган конференциясида — 7 октябрда Брайтон шаҳрида тамом бўлган 65-конференциясида бундай хурсандчиликдан асар ҳам йўқ эди. Бош министр Вильсон конференцияда сўзлаган нутқида янги «социалистик демократия» жамияти тўғрисида баландпарвоз гапларни айтди. Лекин руҳи тушиб кетган делегатлар унинг бу сўзларини эшитиб турган пайтда денгиз соҳилидаги ана шу курорт шаҳри кўчаларидан намойишчилар ўтиб борар эди. Намойишчилар ҳукуматнинг иқтисодий тадбирларига қарши, шунингдек Вьетнамдаги урушга қарши норозилик билдирдилар. Намойишчилардан бири Бош министр Вильсонга дангал «сиз мунофиқсиз» деган луқмани ташлади.

Конференция ҳаммага маълум бўлган бир фактни тасдиқлади, холос: жиддий ихтилофлар лейбористлар партиясини емирмоқда. Ҳукуматнинг ишчиларга қарши қаратилган иқтисодий сиёсати ана шу ихтилофларнинг асосий сабабидир. Иш ҳақини оширмаслик ва касаба союзларининг ҳуқуқларини камситиш — бу сиёсатдаги энг муҳим нарсадир. Бу сиёсат ҳозирданоқ дастлабки натижаларини берди: ишлаб чиқариш ва иш ҳафтаси қисқартирилмоқда, ишсизлик авж олмоқда. Бу ҳол ишчилар ўртасида норозиликни кучайтириб юборди. Лекин шунга қарамай, Вильсон ва унинг тарафдорлари дангал ҳаракат қилишга қарор бердилар. Молия министри Каллагэн конференцияда ҳукумат бутун миллатнинг манфаатларини кўзлаб иш кўрмоқда, деб даъво қилди. Брайтондаги мажлислар залида ҳукуматнинг иқтисодий тадбирлари теварагида қизғин баҳслар давом этган бир пайтда бир неча министр самолётга тушиб, шимолга — Шотландияга учиб кетди. Шотландиядаги Балморал қасрида қиролича дам олмоқда эди. Улар Англия касаба союзларининг иш ҳақини ошириш йўлидаги ҳаракатларини таъқиқлаш ва бундай ҳаракатлар учун суд жавобгарлигига тортиш билан таҳдид қиладиган буйруққа қироличани имзо чектириш учун бу ерга келган эдилар. Мамлакатдаги аъзоси жуда кўп бўлган транспорт ишчилари ва малакасиз ишчилар касаба союзининг бош секретари Фрэнк Казенс «Ана шу кун ишчилар ҳаракатидаги фожиали кун» деб хитоб қилди. Ҳукумат гарчи конференцияда ўзининг иқтисодий сиёсатини маъқуллатишга муваффақ бўлса ҳам, ана шу йўлга қарши норозилик билдирган бир қанча резолюциялар жами 6 миллион овоздан икки ярим миллион овоз олди. Конференцияда мамлакатда ишсизликнинг авж олиб кетганлиги туфайли одамлар жуда ташвишланаётганлигини изҳор этган фавқулодда резолюция қабул қилиниши лейборист раҳбарларнинг обрўсига жиддий зарба бўлиб тушди.

Кескин ихтилофлар лейбористлар ҳукуматининг ташқи сиёсатига доир масалаларни муҳокама қилиш вақтида ҳам яққол кўринди. Бу гап, аввало, Вьетнамга тааллуқли эди. Нотиқлар бирин-кетин сўзга чиқишиб, ҳукуматни Қўшма Штатларнинг Вьетнамдаги агрессиясидан юз ўгиришга чақирдилар. Ташқи ишлар министри Браун ўз нутқида буни қатъиян рад этди ва Вьетнам можаросини «бартараф қилиш» юзасидан 6 моддадан иборат планни илгари сурди. Бу планда иғвогарлик мақсадида можарони «тинч йўл билан бартараф қилиш», Женевада янги кенгаш чақириш, ўт очишни тўхтатиш ва ҳоказолар тўғрисидаги даъватлар бор. Брауннинг планини синчиклаб кўздан кечирилганида унинг Қўшма Штатлар пропаганда қилаётган машъум «тинчлик таклифлари»дан айтарли фарқ қилмаганлигини ва агрессорлар билан агрессия қурбонини бир ўринга қўйганлигини кўрамиз. Конференцияда овозларнинг кўпчилиги билан қабул қилинган резолюция Брауннинг планига берилган жавоб эди. Бу резолюция Вьетнамдаги урушни ва аввало, Вьетнам Демократик Республикасининг территориясини бомбардимон қилишни тўхтатиш мақсадида Қўшма Штатларга тазйиқ кўрсатишга чақиради.

Лейборист раҳбарларнинг тазйиқ кўрсатишига қарамай, конференция Фрэнк Казенс тақдим этган резолюцияни қабул қилди. Бу резолюция Англиянинг ҳарбий харажатларини қисқартиришга, унинг Ғарбий Германияда ўз зиммасига олган ҳарбий мажбуриятларини чеклашга ва инглиз қўшинларини «Сувайш каналидан шарқ томонда» жойлашган районлардан олиб чиқиб кетишга даъват этади. Жанубий Родезияга нисбатан амалга оширилаётган сиёсат ҳам кескин танқид қилинди. Лейбористлар ҳукумати Жанубий Родезияда Смитнинг ирқчилар режими билан тил бириктирди.

Конференция ўнг раҳбарлар лейбористлар партиясининг сайлов арафасида берган ваъдаларидан тамомила воз кечганликларини ва Англия ҳамда Америка капиталистларининг манфаатларига муносиб бўлган сиёсатни амалга ошириш йўлига ўтиб олганликларини яққол кўрсатди. Аммо, конференция шу нарсани ҳам кўрсатдики, партиянинг раҳбарлари билан унинг оддий аъзолари ўртасидаги ихтилофлар ҳеч қачон ҳозиргидек кескин тус олмаган эди. Партия ичидаги кураш ҳали тамом бўлган эмас, тўғрисини айтганда, бу кураш эндигина бошланди.

МАНИЛАДА «УРУШ КЕНГАШИ»

Филиппин президенти Маркос Америка Қўшма штатларига қилган визити вақтида (АҚШ да уни Американинг Осиёдаги энг содиқ иттифоқчиларидан бири сифатида зўр тантана билан кутиб олдилар) унда бир фикр «пайдо бўлди», Маркос ўз юртига қайтиб келар экан, Вьетнамдаги аҳволни муҳокама қилмоқ учун Манилада «юксак даражада» кенгаш чақиришга қарор берганлигини бутун дунёга эълон қилди. Маркос бу масала юзасидан Жанубий Корея ва Таиланд ҳукуматлари билан маслаҳатлашганлигини айтди, аммо асосий «маслаҳатчи» тўғрисида камтарлик қилиб ҳеч гап айтмади. Орадан бир кун ўтмасданоқ президент Жонсон Манила кенгашида иштирок қилишимдан хурсанд бўламан, деб шошилинч равишда жар солди.

24—25 октябрда ўтказиладиган кенгаш қатнашчиларининг состави ҳозирдаёқ белгиланди. Бу кенгашда АҚШ ва Филиппиндан ташқари, Жанубий Вьетнам, Таиланд, Жанубий Корея, Австралия ва Янги Зеландия, яъни АҚШнинг Вьетнамдаги агрессиясида актив қатнашаётган мамлакатлар иштирок қиладилар. Камбоджа Кхмер Пресс агентлигининг таъбирича, бу кенгаш ҳақиқатан ҳам «уруш кенгаши» бўлади. Кенгашнинг ташаббускорлари Японияни ҳам қатнаштиришни истаган эдилар. Аммо Япония бу йиғинда иштирок қилишдан бош тортди.

Америка пропагандаси кенгаш теварагида жуда катта шовқин-сурон кўтарди ва бу кенгашни АҚШнинг Вьетнамдаги «тинчликсеварлик» ниятларини исбот қилувчи далилларнинг яна бири деб кўрсатмоқчи бўлди. Аммо, Американинг ана шу янги найранги тинчликсевар халқларни жиддий ташвишга солиб қўйди. Манилада масалани «тинч йўл билан ҳал этиш» тўғрисидаги гапларни ниқоб қилиб олиб, Вьетнамдаги урушни янада кучайтириш чоралари муҳокама қилинажаги ҳаммага аёндир. Манила кенгашида жаҳоннинг ана шу районида шарти кетиб парти қолган СЕАТО ўрнига янги ҳарбий блокни тузиш тўғрисида гап боради, деб ўйлайдилар. Сеулдан хабар беришларича, Жанубий Корея бу масалада «ташаббускор» бўлиб майдонга чиқади.

Америка обзорчилари Манила кенгаши Америка Қўшма Штатларидаги сайлов олди кампанияси билан маҳкам боғланган, деб ошкора ёзмоқдалар. 8 ноябрда конгрессга сайлов ўтказилади. Ана шу сайлов арафасида президент Жонсон шарти кетиб парти қолган обрўсини кўтариш учун ўзини Вьетнамдаги можарони «тинч йўл билан бартараф қилиш каби шарафли иш»га интилаётган киши қилиб кўрсатишга жуда муҳтож бўлиб қолди. У, АҚШнинг агрессив урушда ёлғиз эмаслигини ва Осиё ҳамда Тинч океандаги баъзи мамлакатлар ўз мақсадларига тамомила қўшилганлигини кўрсатишни ҳам истайди. Жонсон пропаганда соҳасида кўпроқ натижага эришмоқ учун пайшанба куни кенгаш олдидан янги Зеландия ва Австралияга боражагини, кенгашдан кейин эса, Таиланд, Малайзия ва Жанубий Кореяга қараб йўл олажагини эълон қилди. Аммо, Манила кенгаши ва Осиё ҳамда Тинч океандаги мамлакатларга шошилинч суратда қилинадиган сафар Жонсонга ёрдам бермаса керак, Манила кенгаши ва Жонсоннинг сафарлари АҚШни ва унинг бир тўда гумашталарини янада кўпроқ яккалаб қўйиши мумкин, холос.

Е. ЕГОРОВ,
Н. ЧИГИРЬ.
(ТАСС).

ШТАБ БОШЛИҒИ ҚАМОҚҚА ОЛИНДИ

ЛОНДОН, (ТАСС). Бригада генерали, Уганда мудофаа штабининг бошлиғи Шабан Ополото кеча армиядан бўшатилди ва қамоққа олинди. Ҳукумат вакилининг баёнотига кўра, генерал Шабан Ополото ўзининг яхши хулқ ва қуролли кучларга раҳбарлик қилишга тўғри келмайдиган ишлари учун қамоққа олинган. Рейтер агентлиги мухбирининг Кампаладан хабар беришига кўра, бу тўғрида ҳеч қандай батафсил маълумот берилмаётир.

ХАР ТЎҒРИДА

УЙДА БОҚИЛГАН ИЛОН

Ҳар кимнинг ўз севган машғулоти бор. Кишилар футболга қизиқишади, гугурт қутичаларини йиғишади. Ленинград шаҳридаги Салтиков-Шчедрин кўчаси, 24-уйда яшовчи 303-мактаб ўқитувчиси Марк Давидович Махлиннинг уйида эса бўғма илонлар боқилади.

Марк Давидович ёшлигиданоқ олтин балиқчалар, калтакесаклар, тошбақалар, илонлар билан жуда қизиқиб келади. У Биринчи беш йиллик номли Маданият саройида аквариумчилар клубига жамоатчилик асосида раҳбарлик қилади. У «Террариум» номли китобнинг автори ҳамдир.

1960 йилда Махлин Филадельфиядан, Америка герпетология жамиятидан ажойиб посилка олади. Унда питюофис ёки ананас илон, деб аталадиган илон тухумлари бор эди.

Ўша вақтда ҳали унча узун бўлмаган кичик илонлар ҳозир анча катта бўлиб қолишган. Уларнинг узунлиги бир ярим метр келади. Эркинликда эса улар узунлиги тўрт метргача ҳам боради.

Бўғма илонлар террариумда яшашади, уларни бемалол қўлга олишади уй эгалари. Илонлар уйдаги мушук билан ҳам ошна бўлиб олишган. Айтмоқчи, илон ҳам, мушук ҳам бир нарсани — сичқонни яхши кўришади. Баъзида бўғма илонларни магазиндан келтирилган гўшт билан ҳам боқиб туришади. Лекин бунда шу гўштни уларнинг очилиб турган оғзига анчайин қийинчилик билан тўғрилаб қўйилади. Бўғма илонлар ҳар қирқ кунда бир марта пўст ташлашади. Ватанида эса уларни одатда ўлдиришмайди, чунки турли хил кемирувчи ҳайвонларни йўқотиб, фермерларга ёрдам беришади.

ЧЎПОН МАЙМУН

Маймунларнинг ўрганишга, мураккаб кўникмаларни эгаллашга бўлган қобилиятлари ҳамма вақт олимларнинг диққат-эътиборини ўзига жалб қилиб келган. Бундан бир ой муқаддам илмий оммабоп адабиётда қуйидаги хабар босилиб чиқди: маймунларнинг бир хил тури овқат олдидан тозалаб ювинишни «ўрганиб» олган ва бу кўникма уларнинг болаларига ҳам ўтган. Яқингинада яна бир ажойиб воқеа тўғрисида ҳикоя пайдо бўлди.

Жанубий африкалик бир фермер бабуин маймунининг урғочисини тутиб олган. Маймун ҳали икки ёшга кирмаган эди. Уни қўйлар ҳайдаладиган жой олдига боғлаб қўйишган. Кишиларга ўрганиб олгач эса уни бўшатишган. Ферма эгаси шу маймунни «ишга» ўргатмоқчи бўлган — маймунни бир тўда эчкиларга қўшиб қўйган. Ҳайвон қобилиятли «ўқувчи» эканлигини дарҳол кўрсатди. У подадаги юздан ортиқ эчкининг ҳар бирини «таниб» олган ва йўқолганларини қидириб топишда эгаси билан бирга қатнашган. Эчки ўз боласини йўқотиб қўйган вақтларда эса унинг овозини эшитган маймун дарҳол яйловга бориб, йўқолиб қолган эчки боласини қидириб топар экан. У шунингдек заиф эчки болаларини оналари олдига бошлаб келиб, то улар эмиб бўлгунларича тутиб турган. Агарда бирорта хавф туғилгудек бўлса, маймун қичқириб эчкиларни огоҳлантирган. Эчкилар ҳам бундай сигнални эшитгач, дарҳол бир жойга тўпланишга одатланишган.

Маймуннинг ғайри-табиий хулқи билан қизиқиб қолган олимлар бундай ҳоллар ягона эмас, деб ҳисоблайдилар. Готтентот деб аталадиган маҳаллий аҳоли бундан юз йил олдиноқ маймунларни чўпонликка ўргатган. Яқин вақтларда эса бир ферма эгасининг уйида олти-етти йилдан бери унинг подасини қўриқлаб юрган иккита маймунни кўришган.

В. ЛЕСНОВ,
[«Неделя»дан].

СПОРТ ХАБАРЛАРИ

СОВЕТ БАСКЕТБОЛЧИЛАРИ — ЕВРОПА ЧЕМПИОНИ

Руминиянинг Клуж шаҳрида хотин-қизлар ўртасида баскетбол бўйича ўтказилган Европа чемпионати тугади. СССР терма командаси барча саралаш учрашувларини муваффақиятли ўтказиб финалга чиқди. Финалда Чехословакия терма командаси билан бўлган учрашув жуда кескин ва шиддатли ўтди. Аввалги рақибларидан бир поғона устунлик қилган совет баскетболчилари бу сафар қаттиқ қаршиликка дуч келдилар. Шундай бўлса ҳам бу икки команда ўртасидаги бахс етти марта Европа чемпионлари бўлган совет спортчилари фойдасига тугади. Судья ҳуштаги чалинганда ҳисоб бизнинг фойдамизга 74:66 эди. Терма команда составида жаҳонда энг баланд бўйли ўйинчи «Ташкентекстильмаш» командаси аъзоси Равиля Прокопенко (Салимова) ҳам қатнашди. Тошкентлик ишқибозлар бу ўйинчи терма команда ғалабасига муносиб ҳисса қўшганлиги билан фахрланадилар.

ФИНАЛЧИЛАР АНИҚЛАНДИ

СССР кубоги учун Ленинград шаҳрида пойтахтнинг «Торпедо» командаси билан Одессанинг «Черноморец» футболчилари ўртасида бўлган ярим финал матч москваликлар фойдасига 3:0 ҳисобида тугади. Ўтган дам олиш куни эса Тбилисида Киев ва Минск динамочилари учрашди. 90 минут давом этган бахс натижасиз тугади. Қўшимча берилган 30 минутда украин футболчилари бир тўп киритиб (В. Турянчик) финалга чиқди.

Шундай қилиб, СССР кубоги учун финалда Москванинг «Торпедо» командаси билан Киевнинг «Динамо» футболчилари учрашади.

БЕШ ЎЙИН

Мамлакат чемпионатининг навбатдаги турида Тбилиси динамочилари Москвада ЦСКА командаси устидан 1:0 ҳисобида ғолиб келди. Бу Киев динамочиларининг олтин медаль сари янада илгарилаб кетишига имкон очиб берди. Арман футболчилари ниҳоят ғалабага эришдилар. Улар ўз майдонида «Зенит» командасини 2:0 ҳисобида енгишди. Пойтахтнинг «Локомотив» футболчилари худди ана шундай ҳисобда Одессада армиячиларни енгди. «Крилья Советов» — «Торпедо» (Кутаиси) билан «Қайрат» —«Шахтёр» ўртасидаги учрашув натижасиз тугади.

ҲУРМАТЛИ ГАЗЕТХОН,

„ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ“ГА

обуна бўлишни унутманг!

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

11 ОКТЯБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — Телевизион янгиликлар, 18.20 — Орденли мактабда, 19.00 — Қаҳрамонлик саҳифалари (ҳужжатли фильм), 20.00 — Адабиёт ва санъат.

21.20 — Эртаги кун программаси.

Рус тилида: 21.25 — Телевизион янгиликлар, 21.40 — Кутилмаган 32 воқеа (илмий-оммабоп фильм), 21.50 — Озод Балкан қўшиқлари (телефильм премьераси), 22.10 — Эҳтиёт бўлинг, поезд (реклама). 22.35 — Олғирлар (бадиий фильм).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 17.00 — Бобик ва Барбос (қўғирчоқ фильм), 17.30 — Спорт, 18.00 — Ўзбекистонда саноат паррандачилиги (ҳужжатли фильм). 18.20 — Шам тўйи (телеспектакль, украин тилида).

19.50 дан — Москва кўрсатади.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 11/Х да Русалка.

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 11/Х да Парвона, 12/Х да Ой тутилган тунда.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Уруш ва тинчлик — САНЪАТ САРОЙИ (икки қисмдан иборат 1-серия), эрталаб соат 9 ярим, кеч 6-15 ва 9-15 минутда).

Йилнинг уч фасли — «ЎЗБЕКИСТОН», (кундуз ва кечқурун). САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 1 ва 3 да).

Расемон — «МОСКВА» (кундуз соат 12,2 ва кеч 6 да).

Чекка — НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10 да).

Қалбингда қуёш (эрталаб соат 11-40, кундуз 1 ярим 3-20 ва кеч 6-40 минутда ўзбек тилида), Икки жаноб «Н» — (кундуз 5, кеч 8-20 минут ва 10 да) — НАВОИЙ номли.

Биз жуда ёш эдик — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 2,4 ва кеч 9-45 минутда).

ЁЗГИ БИНОДА

(Кеч соат 8-20 минут ва 10 да)

Расемон — КАФАНОВ номли.

Йилнинг уч фасли — «ФЕСТИВАЛЬ».

Икки жаноб «Н» — НАВОИЙ номли.

Олтинчи раунд — 9 МАЙ номли.

Неча йил, неча замон — «ВАТАН.

Омонат кассаларга ютуқли омонатлар қўйинг!

ЮТУҚЛИ ОМОНАТЛАР

48-ЮТУҚЛАР ТИРАЖИНИНГ РАСМИЙ ЖАДВАЛИ

Бу тираж 1966 йил 3 октябрда Ғазалкент шаҳрида бўлиб ўтди.

Тошкент ва Сирдарё областларининг ҳамма омонат кассаларидаги ютуқли омонат счётларининг қуйидаги номерларига ютуқлар чиқди:

Счёт номерлари	Ютуқ миқдори (омонатнинг ўртача суммасига % билан)	Счёт номерлари	Ютуқ миқдори (омонатнинг ўртача суммасига % билан)	Счёт номерлари	Ютуқ миқдори (омонатнинг ўртача суммасига % билан)
6	25	337	25	640	25
65	25	375	25	700	25
111	25	432	25	758	25
145	25	475	25	765	25
168	50	485	25	817	25
217	100	535	100	845	25
248	25	598	50	882	25
288	25	622	200	945	25
				969	25

Счётларининг сони 1000 дан ошган омонат кассаларида, биринчи мингда қайси номерлар ютган бўлса, қолган мингларда ҳам худди шу номерлар ютгандир, масалан: счёт № 1006, 2006, 3006, 1065, 2065, 3065, 1111, 2111, 3111 ва ҳоказо.

Тираж комиссиясининг раиси — Ғазалкент шаҳар ижроия комитетининг раиси К. Короткова.

Тираж комиссияси раисининг ўринбосари — Тошкент область давлат меҳнат омонат кассалари ва давлат кредити бошқармасининг старший инспектори З. Гумиров.

Комиссиянинг масъул секретари Б. Клепцов.

Воронеж шаҳрининг
«ГЛАВЦЧОСТРОЙ»
ҚУРИЛИШ ПОЕЗДИГА
бош бухгалтер ўринбосари, ҳисобчи, кассир
КЕРАК
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар-126, «Россия» шаҳарчаси (11-троллейбус, 48, 15-автобуснинг «Ётоқхона» остановкаси).

Редактор ўринбосари
Т. РАСУЛЕВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана, областного Совета депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, „Правда Востока“ кўчаси, 26 уй

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 835212, Редактор ўринбосарлари — 835885, 836232. Масъул секретарь — 834808, Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — 831936. Партия турмуши — 835811, Саноат, транспорт ва қурилиш, ахборот ва спорт бўлимлари — 833786. Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — 839050 Совет ишлари, маиший ва шаҳар хўжалиги бўлими — 838761. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 834048. Эълонлар бўлими — 838142. Коммутатор — 830249 дан 830258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Р. 13981. ИНДЕКС 64969. Г. 1220.